คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

ในการดำเนินงานของ
บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

AEROTHAI Corporate Governance Principles and Code of Conduct

สิงหาคม 2569

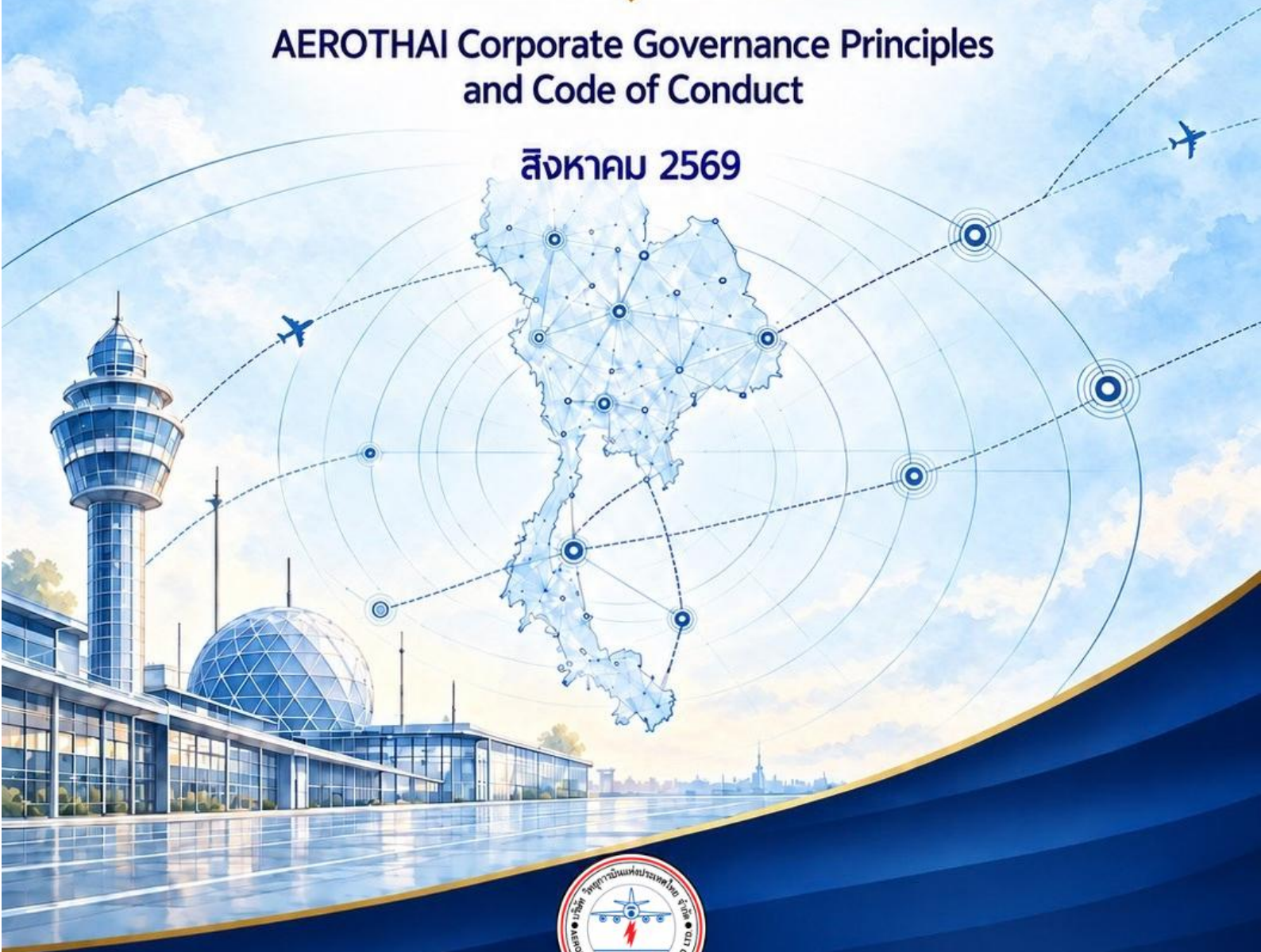

AEROTHAI CG & COC

จัดทำโดย สำนักงานผู้อำนวยการใหญ่
(สำนักกรรมการผู้อำนวยการใหญ่)

คำนำ

บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด (บวท.) เป็นรัฐวิสาหกิจสังกัดกระทรวงคมนาคม มีพันธกิจเป็นผู้ให้บริการการเดินอากาศของประเทศที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ ด้วยความปลอดภัย ได้มาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค และสร้างประโยชน์ต่อกิจการบินอย่างยั่งยืน

การบรรลุพันธกิจจำเป็นต้องอาศัยระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล คุณธรรม จริยธรรม และการบริหารจัดการที่คำนึงถึงประโยชน์ขององค์กร ผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคม และประเทศชาติ

คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมหลักการ โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ นโยบาย ประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องไว้ภายใต้กรอบเดียวกัน เพื่อให้คณะกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานทุกระดับ ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ กำกับดูแล บริหารจัดการและตัดสินใจอย่างเหมาะสม โดยมุ่งสร้างคุณค่าให้แก่บริการการเดินอากาศ ระบบการบิน ผู้ถือหุ้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคม และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

บวท. มุ่งหวังให้คู่มือและประมวลฉบับนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้างและยกระดับวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในความรับผิดชอบ คุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ผลสัมฤทธิ์ ความเป็นเลิศในการปฏิบัติงาน และการทำงานเป็นทีม ตลอดจนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมทั่วทั้ง บวท. และสนับสนุนการดำเนินงานตามแม่บทการกำกับดูแลกิจการที่ดี พ.ศ. 2570-2574 เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

สารบัญ

คำนำ 2

ส่วนที่ 1 บททั่วไป 7

1. หลักการและเหตุผล 7

2. วัตถุประสงค์ของคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ 7

3. ขอบเขตการบังคับใช้ 8

4. คำจำกัดความ 8

5. กฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง 10

6. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของ บวท. 11

7. เจตนารมณ์ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี 12

8. การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ 12

ส่วนที่ 2 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการของ บวท. 14

1. การกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล 14

2. โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ 15

3. บทบาทของผู้ถือหุ้น 16

4. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ บวท. 17

5. คณะกรรมการชุดย่อย 18

6. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร 18

7. บทบาทของหน่วยงานตรวจสอบภายใน 19

8. บทบาทของหน่วยงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน 20

9. บทบาทของหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ 20

10. การแบ่งแยกหน้าที่และการถ่วงดุลอำนาจ 21

ส่วนที่ 3 หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ บวท. 22

หมวดที่ 1 บทบาทของภาครัฐ 22

หมวดที่ 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น 23

หมวดที่ 3 คณะกรรมการ 25
หมวดที่ 4 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย 28
หมวดที่ 5 ความยั่งยืนและนวัตกรรม 31
หมวดที่ 6 การเปิดเผยข้อมูล 34
หมวดที่ 7 การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน 37
หมวดที่ 8 จรรยาบรรณ 39
หมวดที่ 9 การติดตามผลการดำเนินงาน 42
ส่วนที่ 4 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี 44
1. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี 44
2. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ 45
3. นโยบายการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ 45
4. นโยบายตรวจสอบภายใน 46
5. นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล 46
6. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแล ที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐ 46
7. นโยบายการบริหารสิทธิของผู้ถือหุ้น 47
8. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการประชุมผู้ถือหุ้น 47
9. นโยบายและแนวทางการสรรหากรรมการ บวท. 47
10. นโยบายเพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรม 48
11. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน 48
12. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ 49
13. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านรายการที่เกี่ยวโยงกัน 49
14. นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ 49
15. นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) 50
16. นโยบายความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแนวปฏิบัติด้านบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บวท. 50

17. นโยบายและแนวทางการแสดงความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม 51
18. นโยบายการพัฒนาความยั่งยืน บวท. 51
19. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของ บวท. 52
20. นโยบายเทคโนโลยีดิจิทัล พ.ศ. 2569 52
21. นโยบายด้านการจัดการนวัตกรรมของ บวท. 52
ส่วนที่ 5 ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของ บวท. 54
1. บททั่วไป 54
2. มาตรฐานทางจริยธรรมของ บวท. 54
3. จรรยาบรรณในการดำเนินงานของ บวท. 56
4. จรรยาบรรณของกรรมการ บวท. 56
5. จรรยาบรรณของผู้บริหาร 57
6. จรรยาบรรณของพนักงาน 58
7. การส่งเสริมและรักษาจริยธรรมและจรรยาบรรณ 58
8. การให้คำปรึกษาด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ 59
9. การแจ้งเบาะแสและการรับเรื่องร้องเรียน 59
10. การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผล 60
ส่วนที่ 6 แนวปฏิบัติที่ควรกระทำและข้อพึงระวัง 61
1. แนวปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของ บวท. 61
2. แนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของคณะกรรมการ บวท. 62
3. แนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหาร 63
4. แนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของพนักงาน 64
5. ตัวอย่างพฤติกรรมที่ควรกระทำ 65
6. ตัวอย่างพฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำและข้อพึงระวัง 66
ตารางตัวอย่างการตัดสินใจเชิงจริยธรรม 66

ส่วนที่ 7 การนำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณไปปฏิบัติ 68

1. การถ่ายทอดและสื่อสารภายในองค์กร 68

2. การสร้างความรู้และความตระหนัก 68

3. การอบรมและพัฒนาบุคลากร 69

4. การแสดงการรับรู้และยอมรับที่จะปฏิบัติตาม 69

5. หน้าที่ของหน่วยงานรับผิดชอบ 70

6. การให้คำปรึกษาและการแจ้งเบาะแส 71

7. การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสและผู้ให้ข้อมูล 71

8. การติดตามและประเมินผล 72

9. การรายงานผลต่อคณะกรรมการ บวท. 73

10. การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ 74

เอกสารอ้างอิง 75

ส่วนที่ 1 บททั่วไป

1. หลักการและเหตุผล

การให้บริการการเดินอากาศเป็นโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความปลอดภัยของการบิน การรองรับปริมาณจราจรทางอากาศ การเชื่อมโยงระบบคมนาคม ตลอดจนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ บวท. จึงต้องดำเนินงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัย มาตรฐานประสิทธิภาพ และความต่อเนื่องของบริการ ภายใต้ระบบการกำกับดูแลที่ทำให้การกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ การจัดสรรและใช้ทรัพยากร รวมถึงการติดตามผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างมีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้

บวท. จึงจัดทำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณฉบับนี้ เพื่อรวบรวมและเชื่อมโยงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของรัฐวิสาหกิจ บทบาทและความรับผิดชอบของผู้เกี่ยวข้อง ระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการ หลักจริยธรรมและจรรยาบรรณ แนวทางการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน ตลอดจนนโยบาย ประกาศ และแนวปฏิบัติภายในของ บวท. ให้เป็นกรอบการดำเนินงานที่มีทิศทางเดียวกัน

คู่มือและประมวลฉบับนี้มุ่งให้คณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้องเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างหลักการกำกับดูแล นโยบาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และการปฏิบัติงานประจำวันอย่างชัดเจน สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจและการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งสนับสนุนการติดตาม ประเมินผล และพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ บวท. อย่างต่อเนื่อง

2. วัตถุประสงค์ของคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อกำหนดหลักการและมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เหมาะสมกับบริบทของ บวท. ในฐานะรัฐวิสาหกิจและผู้ให้บริการการเดินอากาศของประเทศ

2.2 เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบของผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ บวท. คณะกรรมการชุดย่อย กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีความชัดเจน เหมาะสม และถ่วงดุลกัน

2.3 เพื่อใช้เป็นกรอบประกอบการกำหนดนโยบาย การตัดสินใจ และการปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของ บวท. ประเทศชาติ ผู้ใช้บริการ ผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสมดุล

2.4 เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ รวมถึงการป้องกันการทุจริต การใช้ข้อมูลภายใน และความขัดแย้งทางผลประโยชน์

2.5 เพื่อส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิและการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

2.6 เพื่อเชื่อมโยงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี นโยบาย ประมลจริยธรรม จรรยาบรรณ ตลอดจนแนวปฏิบัติที่ควรกระทำและข้อพึงระวัง ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

2.7 สนับสนุนการบริหารจัดการแบบบูรณาการ การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ และการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน

2.8 สนับสนุนการติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้สอดคล้องกับกฎหมาย หลักเกณฑ์ มาตรฐาน และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

3. ขอบเขตการบังคับใช้

คู่มือและประมวลฉบับนี้ให้ใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ บวท. คณะกรรมการชุดย่อย กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ผู้บริหาร พนักงาน ตลอดจนบุคคลซึ่งปฏิบัติงานแทนหรือในนามของ บวท. ตามบทบาท หน้าที่ อำนาจ และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่าย

บุคคลที่อยู่ภายใต้ขอบเขตการบังคับใช้ต้องศึกษา ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามหลักการนโยบาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในฉบับนี้ รวมถึงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง และมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตน

สำหรับคู่ค้า ผู้รับจ้าง ที่ปรึกษา ผู้แทน คู่ความร่วมมือ และบุคคลภายนอกที่ดำเนินงานให้แก่หรือในนามของ บวท. ควรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือความคาดหวังให้บุคคลดังกล่าวปฏิบัติตามหลักจริยธรรม การต่อต้านการทุจริต การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การรักษาความลับและความปลอดภัยของข้อมูล ตลอดจนข้อกำหนดด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนที่เกี่ยวข้อง โดยระบุไว้ในกระบวนการคัดเลือก สัญญาหรือข้อตกลงตามความเหมาะสม

ในกรณีที่กฎหมาย ข้อกำหนดทางวิชาชีพ หรือมาตรฐานด้านการบินกำหนดหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่าคู่มือและประมวลฉบับนี้ ให้ถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่เข้มงวดกว่า

4. คำจำกัดความ

คำสำคัญที่ใช้ในคู่มือและประมวลฉบับนี้ให้มีความหมายโดยสรุป ดังนี้

บวท. หมายถึง บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

การกำกับดูแลกิจการที่ดี หมายถึง ระบบความสัมพันธ์ โครงสร้าง กระบวนการ และกลไกที่ใช้กำกับการกำหนดทิศทาง การตัดสินใจ และการดำเนินงานของ บวท. ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีความรับผิดชอบ โปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้ และสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน

คู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ หมายถึง เอกสารที่รวบรวมหลักการ โครงสร้าง บทบาทหน้าที่ นโยบาย จริยธรรม จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการของ บวท.

การบริหารจัดการแบบบูรณาการ หมายถึง การเชื่อมโยงนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ (Governance, Risk, and Compliance: GRC) ให้สนับสนุนวัตถุประสงค์และเป้าหมายเดียวกัน

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หมายถึง บุคคล กลุ่มบุคคล หรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานตามภารกิจ สามารถส่งผลกระทบต่อ หรือมีส่วนได้เสียกับการดำเนินงานของ บวท.

ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หมายถึง สถานการณ์ที่ประโยชน์ส่วนตนหรือประโยชน์ของบุคคลที่เกี่ยวข้องอาจมีอิทธิพล หรือถูกมองว่าอาจมีอิทธิพล ต่อการใช้ดุลพินิจและการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ของ บวท.

รายการที่เกี่ยวโยงกัน หมายถึง ธุรกรรมระหว่าง บวท. กับบุคคลหรือนิติบุคคลที่มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน ซึ่งต้องพิจารณาความจำเป็น ความสมเหตุสมผล ราคา เงื่อนไข ผลประโยชน์ของ บวท. และกระบวนการพิจารณาอนุมัติอย่างโปร่งใส

การแจ้งเบาะแส หมายถึง การแจ้งข้อมูลหรือข้อสงสัยเกี่ยวกับการกระทำที่อาจฝ่าฝืนกฎหมาย กฎ ระเบียบ นโยบาย ประมวลจริยธรรม หรือจรรยาบรรณ ผ่านช่องทางที่ บวท. กำหนด

เกณฑ์ Enablers ด้านที่ 1 หมายถึง หลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการของรัฐวิสาหกิจ ด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร (Corporate Governance & Leadership: CG & Leadership) ภายใต้ระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Assessment Model: SE-AM)

หลักปฏิบัติตามหรืออธิบาย (Apply or Explain) หมายถึง การนำหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของ บวท. หรืออธิบายเหตุผล ข้อจำกัด มาตรการทดแทน และกรอบเวลาในการปรับปรุงอย่างชัดเจน ในกรณีที่ยังไม่สามารถปฏิบัติได้ครบถ้วน

คำหรือข้อความใดที่มิได้กำหนดความหมายไว้ในคู่มือและประมวลฉบับนี้ให้มีความหมายตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ นโยบาย หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี

5. กฎหมาย หลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

การใช้คู่มือและประมวลฉบับนี้ต้องพิจารณาร่วมกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐ และข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับ บวท. โดยเฉพาะกฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับบริษัทจำกัด รัฐวิสาหกิจ คุณสมบัติของกรรมการและผู้บริหาร การพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ มาตรฐานทางจริยธรรม การป้องกันและปราบปรามการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ข้อมูลข่าวสารของราชการ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ตลอดจนกฎหมายและมาตรฐานด้านการบินที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติสำคัญที่นำมาใช้เป็นกรอบอ้างอิงประกอบด้วย

- ประกาศคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2568
- ระบบการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ ตามระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ (State Enterprise Assessment Model: SE-AM) ในส่วนหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจ (ฉบับปรับปรุง ปี 2569) ของ สคร.
- หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในส่วนที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับ บวท. ได้
- แนวทางการกำกับดูแลกิจการรัฐวิสาหกิจขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)
- หลักเกณฑ์ นโยบาย มติ ข้อสั่งการ และข้อเสนอแนะของกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม และหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง
- หนังสือบริคณห์สนธิ ข้อบังคับ บวท. มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น มติคณะกรรมการ บวท. ตลอดจนนโยบาย ประกาศ คำสั่ง คู่มือ และแนวปฏิบัติภายในของ บวท. ที่มีผลใช้บังคับ

สำหรับหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการของรัฐวิสาหกิจด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร ฉบับปรับปรุง ปี 2569 บวท. นำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบความครบถ้วนของระบบการกำกับดูแล โดยประกอบด้วย 10 หัวข้อ ดังนี้

1. การสนองบทบาทของภาครัฐ น้ำหนักร้อยละ 5
2. บทบาทของรัฐวิสาหกิจเพื่อการตลาดที่เป็นธรรม น้ำหนักร้อยละ 10
3. สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น น้ำหนักร้อยละ 10
4. บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย น้ำหนักร้อยละ 10
5. การเปิดเผยข้อมูล น้ำหนักร้อยละ 10
6. คณะกรรมการ น้ำหนักร้อยละ 17

7. การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน น้ำหนักร้อยละ 8
8. จรรยาบรรณ น้ำหนักร้อยละ 8
9. ความยั่งยืนและนวัตกรรม น้ำหนักร้อยละ 12
10. การติดตามผลการดำเนินงาน น้ำหนักร้อยละ 10

การนำเกณฑ์ดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้คำนึงถึงบริบท ภารกิจ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และลักษณะการดำเนินงานของ บวท. โดยยึดหลักปฏิบัติตามหรืออธิบาย และพัฒนากระบวนการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย แนวทาง ผู้รับผิดชอบ และผลลัพธ์ที่คาดหวัง การนำไปปฏิบัติ การติดตามและรายงานผล การประเมินคุณภาพหรือประสิทธิผล ตลอดจนการนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่อง

น้ำหนักการประเมินดังกล่าวใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดลำดับความสำคัญและตรวจสอบความครอบคลุมของระบบการกำกับดูแล มิใช่คะแนนผลการดำเนินงานของ บวท. และเมื่อหลักเกณฑ์มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง ให้พิจารณาใช้หลักเกณฑ์ฉบับที่เป็นปัจจุบัน

ในกรณีที่ข้อความในคู่มือและประมวลฉบับนี้แตกต่างหรือขัดแย้งกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนดของหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแล ให้ยึดถือกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนดดังกล่าวเป็นหลัก และดำเนินการทบทวนแก้ไขคู่มือและประมวลฉบับนี้ให้สอดคล้องโดยเร็ว

ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีจัดทำ นโยบาย คู่มือปฏิบัติงาน หลักเกณฑ์ และเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง โดยระบุหน่วยงานเจ้าของเรื่อง สถานะการมีผลใช้บังคับ วันที่ตรวจสอบและรอบการทบทวน พร้อมติดตามการเปลี่ยนแปลงและแจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปรับใช้ให้เป็นปัจจุบัน

6. วิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมของ บวท.

ตามแผนวิสาหกิจ พ.ศ. 2570–2574 บวท. กำหนดวิสัยทัศน์ว่า **“ขับเคลื่อนบริการการเดินอากาศสู่ความยั่งยืน” (Advancing Air Navigation Services towards Sustainability)**

โดยมีพันธกิจเป็นผู้ให้บริการการเดินอากาศของประเทศที่ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการด้วยความปลอดภัย เป็นมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค และสร้างประโยชน์ให้แก่กิจการบิน

บุคลากรของ บวท. ปฏิบัติภารกิจภายใต้วัฒนธรรมองค์กร **AEROTeam** ดังนี้

- **Accountability:** รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเองและงานที่ได้รับมอบหมาย
- **Ethics:** ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติหน้าที่และการดำรงตน
- **Result Oriented:** มุ่งมั่นต่อเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์
- **Operational Excellence:** พัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่คุณภาพการทำงานที่เป็นเลิศ

- **Teamwork:** บูรณาการการทำงานอย่างสร้างสรรค์ สามัคคี และมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกัน

ทั้งนี้ ก่อนประกาศใช้ฉบับสมบูรณ์ ให้ตรวจสอบและปรับข้อความวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยมให้ตรงกับแผนวิสาหกิจฉบับที่ได้รับอนุมัติและมีผลใช้บังคับ

7. เจตนารมณ์ด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

บวท. มุ่งมั่นดำเนินกิจการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมาตรฐานสากล เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่การให้บริการการเดินอากาศ ระบบการบิน และผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน โดยมุ่งกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผลสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1. บวท. สามารถแข่งขันได้และมีผลการดำเนินงานที่ดี โดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว
2. บวท. ประกอบกิจการอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิ และมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. บวท. ดำรงตนเป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม
4. บวท. สามารถปรับตัวได้อย่างมีประสิทธิผลภายใต้ปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

คณะกรรมการ บวท. และผู้บริหารต้องแสดงภาวะผู้นำและเป็นแบบอย่างที่ดีด้านการกำกับดูแลกิจการและจริยธรรม ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างให้พนักงานกล้าทำสิ่งที่ถูกต้อง สามารถขอคำปรึกษาหรือเปิดเผยข้อกังวลโดยสุจริต และไม่ยอมรับการทุจริตหรือประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ

บวท. ต้องจัดให้มีโครงสร้าง กระบวนการ บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี และระบบสนับสนุนที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีไปปฏิบัติได้อย่างทั่วถึงและเกิดผลเป็นรูปธรรม

8. การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดีทบทวนและประเมินความเหมาะสมของคู่มือและประมวลฉบับนี้อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ เช่น การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย หลักเกณฑ์หรือมาตรฐาน นโยบายของรัฐ โครงสร้าง ภารกิจ ยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงสำคัญ เทคโนโลยี หรือความคาดหวังของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

การทบทวนต้องพิจารณาทั้งความครบถ้วนและความเป็นปัจจุบันของเนื้อหา ผลการปฏิบัติตามระดับความรู้และความเข้าใจของบุคลากร จำนวนและลักษณะของการฝ่าฝืน ข้อร้องเรียนและการแจ้งเบาะแส ผลการตรวจสอบ ผลการประเมินจากหน่วยงานภายในและภายนอก ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ตลอดจนบทเรียนจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ผลการทบทวนต้องนำมาใช้กำหนดแนวทางปรับปรุงคู่มือ ประมวล นโยบาย กระบวนการและมาตรการที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม และเสนอคณะกรรมการ บวท. หรือผู้มีอำนาจตามโครงสร้างพิจารณาให้ความเห็นชอบ

เมื่อมีการปรับปรุงคู่มือและประมวลฉบับนี้ต้องระบุสาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลง วันที่มีผลใช้บังคับ เอกสารที่ยกเลิกหรือถูกแทนที่ ผู้รับผิดชอบ และแผนการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ รวมทั้งจัดเก็บประวัติการแก้ไขให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

ส่วนที่ 2 โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการของ บวท.

1. การกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากล (Good Corporate Governance) เป็นแนวทางในการบริหารและกำกับองค์กรให้มีความโปร่งใส รับผิดชอบ เป็นธรรม และสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน โดยกรอบแนวคิดที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล เช่น หลักการกำกับดูแลกิจการขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD Principles of Corporate Governance) สามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1.1 การมีกรอบการกำกับดูแลกิจการที่มีประสิทธิภาพ องค์กรควรกำหนดโครงสร้างบทบาท หน้าที่ และกระบวนการกำกับดูแลที่ชัดเจน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมทั้งสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

1.2 การคุ้มครองสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียและผู้ถือหุ้น องค์กรต้องเคารพและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอย่างเท่าเทียม เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญ และได้รับข้อมูลที่เพียงพอ ถูกต้อง และทันเวลา

1.3 การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นธรรม องค์กรควรดำเนินงานโดยคำนึงถึงสิทธิ หน้าที่ และผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม เช่น พนักงาน ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน และสังคม พร้อมทั้งส่งเสริมการดำเนินธุรกิจอย่างมีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม

1.4 ความโปร่งใสและการเปิดเผยข้อมูล องค์กรต้องเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันเวลา ทั้งด้านการเงิน การดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้เสีย

1.5 ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง กลยุทธ์ และการกำกับดูแลองค์กรให้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรและผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งติดตามประเมินผลและบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม

1.6 จริยธรรม คุณธรรม และการต่อต้านการทุจริต องค์กรควรส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการไม่ยอมรับการทุจริตทุกรูปแบบ รวมถึงกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมที่เหมาะสม

1.7 ความยั่งยืนและความรับผิดชอบต่อสังคม การกำกับดูแลกิจการที่ดีในปัจจุบันให้ความสำคัญกับการดำเนินงานอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และหลัก ESG (Environmental, Social and Governance) เพื่อสร้างคุณค่าในระยะยาวแก่ทุกภาคส่วน

หลักการดังกล่าวถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการบริหารองค์กรสมัยใหม่ และถูกนำไปประยุกต์ใช้ทั้งในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เพื่อยกระดับประสิทธิภาพ ความน่าเชื่อถือ และความยั่งยืนขององค์กรในระดับสากล โดยเฉพาะแนวทางขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for

Economic Co-operation and Development: OECD) และกรอบการกำกับดูแลที่เชื่อมโยงกับแนวคิด ESG และการบริหารจัดการองค์กรอย่างโปร่งใสและรับผิดชอบต่อสังคม โดยหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานสากลสามารถสะท้อนผ่านหลักการสำคัญ 7 ประการ ได้แก่

2. โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการ

โครงสร้างการกำกับดูแลกิจการของ บวท. ประกอบด้วยผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ บวท. คณะกรรมการชุดย่อย กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายบริหาร หน่วยงานเจ้าของกระบวนการ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และให้ความเชื่อมั่น โดยกำหนดบทบาทระหว่างการใช้อำนาจของผู้ถือหุ้น การกำหนดนโยบายและกำกับดูแล การบริหารจัดการ การปฏิบัติงาน และการตรวจสอบประเมินผลให้ชัดเจนและเหมาะสม

โครงสร้างดังกล่าวต้องสนับสนุนให้คณะกรรมการ บวท. สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นอิสระ ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ และทันเวลา ขณะที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่และฝ่ายบริหารต้องได้รับมอบอำนาจและทรัพยากรที่เหมาะสมต่อการบริหารงาน พร้อมรับผิดชอบต่อผลการดำเนินงานและรายงานต่อคณะกรรมการ บวท. อย่างเป็นระบบ

การกำหนดสายการบังคับบัญชา การมอบอำนาจ และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต้องหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนหรือความขัดแย้งทางหน้าที่ สนับสนุนการถ่วงดุลอำนาจ และเชื่อมโยงการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ และการตรวจสอบภายในเข้าด้วยกัน

แผนภาพโครงสร้างการกำกับดูแลกิจการของ บวท.

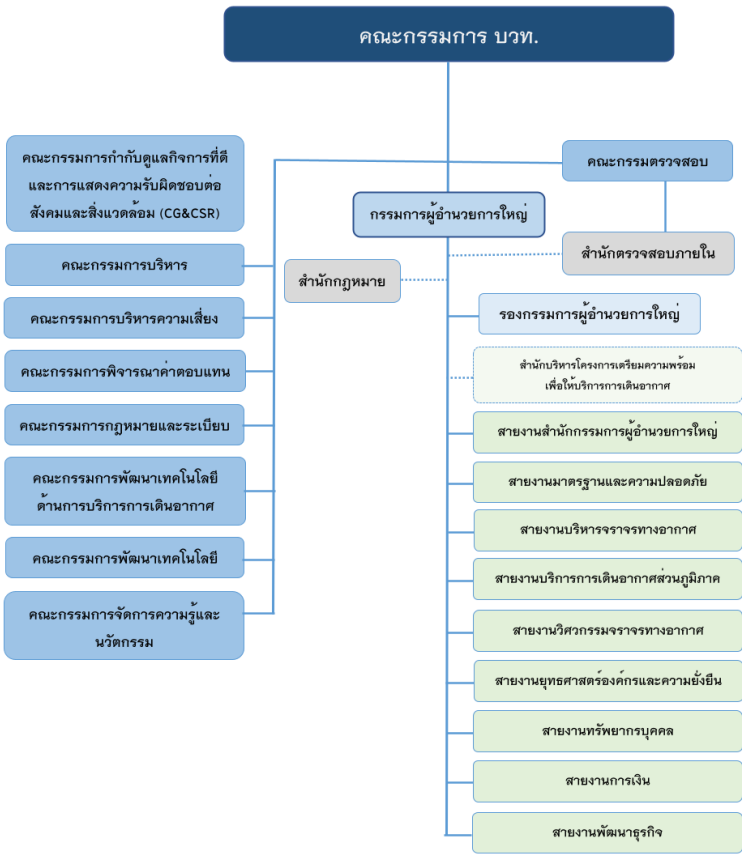

3. บทบาทของผู้ถือหุ้น

ผู้ถือหุ้นใช้อำนาจผ่านที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามกฎหมาย หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับ บวท. โดยพิจารณาเรื่องที่อยู่ในอำนาจของผู้ถือหุ้น เช่น การแต่งตั้งกรรมการ การพิจารณาอนุมัติงบการเงิน การแต่งตั้งผู้สอบบัญชี การพิจารณาค่าตอบแทนกรรมการ และเรื่องสำคัญอื่นที่กฎหมายหรือข้อบังคับที่ บวท. กำหนด

ผู้ถือหุ้นภาครัฐมีบทบาทในการกำหนดทิศทางและความคาดหวังเชิงนโยบายในฐานะเจ้าของ ตลอดจนติดตามผลการดำเนินงานของ บวท. โดยต้องแยกบทบาทของผู้ถือหุ้นออกจากบทบาทของคณะกรรมการ บวท. และฝ่ายบริหาร และไม่แทรกแซงการบริหารงานประจำ

บวท. ต้องคุ้มครองสิทธิและอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มสามารถใช้สิทธิอย่างเหมาะสมและเท่าเทียม ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ และทันเวลา รวมถึงมีโอกาสเสนอข้อคิดเห็น ซักถาม และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่อยู่ในอำนาจของผู้ถือหุ้น

บวท. ต้องจัดให้มีระบบรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ถือหุ้นภาครัฐอย่างครบถ้วนและเป็นระบบ โดยครอบคลุมผลการดำเนินงานด้านการเงินและมิใช่การเงิน การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

บวท. ต้องจัดให้มีกระบวนการเกี่ยวกับสิทธิของผู้ถือหุ้นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยครอบคลุมการบริหารสิทธิและการประชุมผู้ถือหุ้น การป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน พร้อมติดตามและประเมินประสิทธิผลของกระบวนการดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอ

4. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ บวท.

คณะกรรมการ บวท. เป็นผู้กำกับดูแลสูงสุดภายใต้อำนาจของที่ประชุมผู้ถือหุ้น โดยมีหน้าที่กำหนดหรือให้ความเห็นชอบวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยม ยุทธศาสตร์ นโยบายสำคัญ ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แผนวิสาหกิจ แผนปฏิบัติการ และงบประมาณ ตลอดจนกำกับดูแลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และมติของผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการ บวท. ต้องกำกับดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจการให้บริการการเดินอากาศ นโยบายของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ ความปลอดภัยของระบบการบิน ความคาดหวังของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน โดยพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปีก่อนเริ่มปีบัญชี

คณะกรรมการมีหน้าที่กำกับดูแลกรรมการผู้อำนวยการใหญ่และฝ่ายบริหาร ติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินและมิใช่การเงินอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส รวมถึงกำกับดูแลระบบบริหารจัดการที่สำคัญ เช่น การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ การบริหารทุนมนุษย์ เทคโนโลยีดิจิทัล การจัดการความรู้ นวัตกรรม และความยั่งยืน

ข้อมูลที่นำเสนอต่อคณะกรรมการต้องแสดงผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมาย สาเหตุของความแตกต่าง ปัญหาและอุปสรรค ความเสี่ยง แนวทางแก้ไข และข้อเสนอเพื่อการตัดสินใจ คณะกรรมการต้องให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่มีสาระสำคัญ และติดตามผลการดำเนินงานตามมติและข้อเสนอแนะจนแล้วเสร็จ

กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง ความซื่อสัตย์สุจริต และใช้ดุลพินิจอย่างเป็นอิสระเพื่อประโยชน์สูงสุดของ บวท. และประเทศชาติ ต้องเปิดเผยการมีส่วนได้เสียและความขัดแย้งทางผลประโยชน์ งดร่วมพิจารณาหรือลงมติในเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย และรักษาข้อมูลภายในและความลับอย่างเคร่งครัด

คณะกรรมการ บวท. ต้องประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถกำกับดูแล บวท. ได้อย่างมีประสิทธิผลและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมการบิน เทคโนโลยี กฎหมาย และสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ

5. คณะกรรมการชุดย่อย

คณะกรรมการ บวท. สามารถแต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อยเพื่อช่วยศึกษา กลั่นกรอง กำกับติดตาม และให้ข้อเสนอแนะในเรื่องเฉพาะด้านตามความจำเป็นและความเหมาะสมกับภารกิจ เช่น

- คณะกรรมการตรวจสอบ
- คณะกรรมการกำกับดูแลกิจการที่ดีและการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม
- คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง
- คณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน
- คณะกรรมการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
- คณะกรรมการจัดการความรู้และนวัตกรรม
- คณะกรรมการชุดย่อยอื่นตามที่คณะกรรมการ บวท. เห็นสมควร

บวท. อาจพิจารณารวมภารกิจบางด้านไว้ภายใต้คณะกรรมการชุดย่อยเดียวกันได้ตามความเหมาะสม โดยต้องไม่ทำให้การกำกับดูแลเรื่องสำคัญขาดความครบถ้วนหรือความเป็นอิสระ

คณะกรรมการชุดย่อยแต่ละคณะต้องมีกฎบัตรหรือข้อกำหนดหน้าที่ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ บวท. โดยระบุวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่ องค์ประกอบ คุณสมบัติของกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง ความถี่ในการประชุม สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล และการรายงานอย่างชัดเจน

คณะกรรมการชุดย่อยต้องรายงานผลการดำเนินงาน ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการ บวท. ตามรอบเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การมอบหมายให้คณะกรรมการชุดย่อยพิจารณาหรือดำเนินการเรื่องใดไม่ทำให้ความรับผิดชอบของคณะกรรมการลดลง

ให้มีการทบทวนความเหมาะสมของโครงสร้าง องค์ประกอบ กฎบัตร และผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยเป็นระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจ ความเสี่ยง และการเปลี่ยนแปลงของ บวท.

6. บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่และฝ่ายบริหารมีหน้าที่นำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และมติของคณะกรรมการ บวท. ไปสู่การปฏิบัติ จัดทำแผนปฏิบัติการและงบประมาณ บริหารทรัพยากร ควบคุมและติดตามการดำเนินงาน ตลอดจนรายงานผลต่อคณะกรรมการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา

การบริหารงานต้องให้ความสำคัญสูงสุดกับความปลอดภัย มาตรฐาน ประสิทธิภาพ และความต่อเนื่องของบริการการเดินอากาศ ควบคู่กับการบริหารต้นทุน การพัฒนาเทคโนโลยีและบุคลากร การสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน และการตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีระบบบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล การบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ และระบบรายงานที่เหมาะสมกับระดับความเสี่ยงและความสำคัญของภารกิจ

ผู้บริหารทุกระดับต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ จัดให้มีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่เหมาะสม ส่งเสริมการสื่อสารอย่างเปิดกว้าง สนับสนุนให้พนักงานขอคำปรึกษาหรือรายงานข้อกังวลโดยสุจริต และไม่กระทำการตอบโต้ ข่มขู่ หรือเลือกปฏิบัติต่อผู้แจ้งเบาะแส ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ข้อมูล

ฝ่ายบริหารต้องกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานและบุคลากรให้ชัดเจน ถ่ายทอดเป้าหมายและตัวชี้วัดไปสู่ผู้ปฏิบัติงาน ติดตามให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย มาตรฐานวิชาชีพ และมติของคณะกรรมการ รวมทั้งดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องและข้อสังเกตจากการตรวจสอบภายในระยะเวลาที่กำหนด

7. บทบาทของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเป็นอิสระและเที่ยงธรรม เพื่อประเมินและส่งเสริมความเพียงพอและประสิทธิผลของการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน โดยรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบตามโครงสร้างและกฎบัตรที่กำหนด

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องสามารถเข้าถึงข้อมูล เอกสาร บุคลากร ทรัพย์สิน และระบบงานที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม และต้องไม่รับผิดชอบโดยตรงต่อกิจกรรมหรือกระบวนการที่ตนมีหน้าที่ตรวจสอบ

การจัดทำแผนการตรวจสอบภายในต้องอาศัยความเสี่ยงเป็นฐาน เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงสำคัญ และข้อกังวลของคณะกรรมการ โดยครอบคลุมกระบวนการสำคัญด้านการให้บริการการเดินอากาศ การเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารทรัพยากร และการปฏิบัติตามกฎหมาย

แผนการตรวจสอบประจำปีควรได้รับความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชีตามโครงสร้างอำนาจที่กำหนด และมีการรายงานผลการดำเนินงาน ประเด็นความเสี่ยง ข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญ และสถานะการแก้ไขต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องติดตามการดำเนินการตามข้อเสนอแนะจนแล้วเสร็จ และประเมินคุณภาพหรือประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน เพื่อนำผลไปใช้ปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานและการให้ความเชื่อมั่นอย่างต่อเนื่อง

8. บทบาทของหน่วยงานบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายใน

หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในทำหน้าที่สนับสนุนการกำหนดกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยง ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ การระบุและประเมินความเสี่ยง การกำหนดมาตรการตอบสนอง การประเมินความเพียงพอของการควบคุม และการติดตามผล โดยเชื่อมโยงกับวัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ และผลการดำเนินงานของ บวท.

ให้จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในประจำปี เสนอคณะกรรมการหรือผู้มีอำนาจตามโครงสร้างให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชี พร้อมติดตามและรายงานผลอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส โดยรายงานต้องแสดงระดับความเสี่ยงเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด สถานะของมาตรการจัดการความเสี่ยง ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่

การบริหารความเสี่ยงต้องเชื่อมโยงกับการกำกับดูแล การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ การตัดสินใจลงทุน การจัดทำงบประมาณ และการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ ภายใต้กรอบการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

เจ้าของกระบวนการและเจ้าของความเสี่ยงยังคงรับผิดชอบโดยตรงต่อการระบุ ประเมิน ควบคุม และติดตามความเสี่ยงในงานของตน ส่วนหน่วยงานส่วนกลางทำหน้าที่กำหนดมาตรฐาน ประสานงาน ให้คำแนะนำ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงรายงานภาพรวมต่อฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ

บวท. ต้องประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในเป็นระยะ และนำผลประเมิน เหตุการณ์ความเสียหาย ข้อร้องเรียน และข้อเสนอแนะจากการตรวจสอบมาใช้ปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่อง

9. บทบาทของหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบต้องมีบทบาทหน้าที่ อำนาจ สายการรายงาน และทรัพยากรที่เหมาะสม โดยใช้ผลการวิเคราะห์ภาระงาน ความซับซ้อนของกฎหมาย และความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามประกอบการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบและอัตรากำลัง

หน่วยงานดังกล่าวมีหน้าที่จัดทำและปรับปรุงทะเบียนกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง ประเมินความเสี่ยงด้านการไม่ปฏิบัติตาม ติดตามการเปลี่ยนแปลงของกฎหมาย ให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานเจ้าของเรื่อง รวมถึงส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน

ให้ติดตามและรายงานสถานะการปฏิบัติตามกฎหมาย เหตุฝ่าฝืน ข้อร้องเรียน คดี ความเสียหาย หรือประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อ บวท. ต่อฝ่ายบริหาร คณะกรรมการชุดย่อย และคณะกรรมการตามระดับความสำคัญ พร้อมวิเคราะห์สาเหตุและกำหนดมาตรการแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดเหตุซ้ำ

ทุกหน่วยงานมีหน้าที่ระบุกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับงานของตน แปลงข้อกำหนดเป็นขั้นตอนปฏิบัติ กำหนดผู้รับผิดชอบ เก็บรักษาหลักฐาน และแจ้งเหตุหรือข้อจำกัดโดยไม่ชักช้า การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมของบุคลากรทุกระดับ มิใช่หน้าที่ของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงหน่วยงานเดียว

บวท. ต้องประเมินประสิทธิผลของระบบกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ และนำผลประเมิน เหตุการณ์การไม่ปฏิบัติตาม และข้อเสนอแนะของหน่วยงานกำกับดูแลมาใช้ปรับปรุงนโยบาย กระบวนการ และมาตรการควบคุมอย่างต่อเนื่อง

10. การแบ่งแยกหน้าที่และการถ่วงดุลอำนาจ

บวท. ต้องกำหนดบทบาท อำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของผู้เสนอ ผู้พิจารณา ผู้อนุมัติ ผู้ปฏิบัติ ผู้ควบคุมหรือเก็บรักษาทรัพย์สิน ผู้บันทึกรายการ และผู้ตรวจสอบหรือสอบทานให้แยกออกจากกันอย่างเหมาะสมกับลักษณะงานและระดับความเสี่ยง เพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งสามารถควบคุมธุรกรรมหรือกระบวนการสำคัญได้ทุกขั้นตอน

การมอบอำนาจต้องกำหนดขอบเขต วงเงิน เงื่อนไข ระยะเวลา และความรับผิดชอบให้ชัดเจน สอดคล้องกับโครงสร้าง บวท. และได้รับการทบทวนเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ภารกิจ บุคลากร หรือระดับความเสี่ยง

เรื่องที่มีความเสี่ยงสูงหรืออาจเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ต้องได้รับการพิจารณาหรือสอบทานโดยบุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นอิสระ ผู้มีส่วนได้เสียต้องเปิดเผยข้อมูลและงดมีส่วนร่วมในการพิจารณาอนุมัติ หรือลงมติในเรื่องดังกล่าว

หากข้อจำกัดด้านโครงสร้างหรือบุคลากรทำให้ไม่สามารถแบ่งแยกหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ต้องกำหนดมาตรการควบคุมทดแทนที่เหมาะสม เช่น การอนุมัติร่วมตั้งแต่สองระดับขึ้นไป การสอบทานภายหลังโดยผู้เป็นอิสระ การกระทบยอด การตรวจนับทรัพย์สิน การจำกัดสิทธิการเข้าถึงระบบ หรือการติดตามธุรกรรมด้วยระบบสารสนเทศ

การใช้มาตรการควบคุมทดแทนต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจ มีการบันทึกเหตุผล ผู้รับผิดชอบ และระยะเวลาที่ใช้มาตรการดังกล่าว รวมทั้งติดตามและประเมินประสิทธิผลให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

ส่วนที่ 3 หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ บวท.

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในส่วนนี้ใช้เป็นกรอบสำหรับคณะกรรมการ บวท. ฝ่ายบริหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ และดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของ บวท. โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ประโยชน์สาธารณะ สิทธิของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ความโปร่งใส ตลอดจนการสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน

การนำแต่ละหลักการไปปฏิบัติต้องกำหนดนโยบายหรือแนวทาง กระบวนการ ผู้รับผิดชอบ ตัวชี้วัด และผลลัพธ์ที่คาดหวังให้ชัดเจน พร้อมติดตาม ประเมินประสิทธิผล และนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่องตามหลักปฏิบัติตามหรืออธิบาย

บวท. ดำเนินการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามประกาศคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2568 อันเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการยกระดับมาตรฐานการกำกับดูแลกิจการของรัฐวิสาหกิจ เพื่อสร้างคุณค่าอย่างยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน และสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นการกำหนดนโยบาย การกำกับติดตาม การควบคุม และการบริหารจัดการให้ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม ซึ่งครอบคลุมสาระสำคัญทั้ง 9 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 บทบาทของภาครัฐ

หลักการ

ภาครัฐควรมีการกำหนดหลักการและแนวทางของหน้าที่ที่พึงปฏิบัติ โดยภาครัฐควรมีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ไว้อย่างชัดเจนเพื่อให้เกิดการถ่วงดุลที่ดีในการกำกับดูแล รวมถึง ภาครัฐควรมีส่วนในการกำหนดนโยบายและทิศทางในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ โดยไม่เข้าไปแทรกแซงการบริหารงานประจำของรัฐวิสาหกิจแต่ยังควรมีการติดตามและกำกับให้รัฐวิสาหกิจ ดำเนินการตามพันธกิจและวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วยความรอบคอบ โปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้คำนึงถึงประสิทธิผลในการดำเนินงาน

แนวปฏิบัติ

บวท. ต้องยึดมั่นในหลักการเพื่อกำหนดบทบาทของภาครัฐอย่างเป็นธรรมและโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยแยกบทบาทผู้กำหนดนโยบาย ผู้กำกับดูแล ผู้ดำเนินการ และเจ้าของออกจากกัน เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของรัฐ การแทรกแซงการบริหารงานประจำ และการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม รวมถึงต้องคงบทบาทให้ภาครัฐมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงาน โดยมีการบูรณาการด้านนโยบายและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งยึดมั่นต่อแนวทางความโปร่งใสตรวจสอบได้ ดังนี้

การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ถือหุ้นภาครัฐ

บวท. ต้องจัดให้มีระบบรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้ถือหุ้นภาครัฐอย่างครบถ้วนและเป็นระบบ โดยครอบคลุมอย่างน้อยเรื่องต่อไปนี้

- ผลการดำเนินงานด้านการเงิน
- ผลการดำเนินงานที่มิใช่การเงินและภารกิจหลัก
- ผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
- การปฏิบัติตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง
- ปัญหา อุปสรรค ความเสี่ยง และมาตรการแก้ไขที่สำคัญ

ให้กำหนดความถี่ หน่วยงานเจ้าของข้อมูล ผู้รับผิดชอบรวบรวมและสอบทานข้อมูล ผู้รับรายงาน และรูปแบบการรายงานให้ชัดเจน พร้อมติดตามข้อสังเกตหรือข้อสั่งการของผู้ถือหุ้นภาครัฐจนแล้วเสร็จ

หมวดที่ 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

หลักการ

ผู้ถือหุ้นทุกรายเป็นเจ้าของรัฐวิสาหกิจมีสิทธิพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด โดยสิทธิที่สำคัญประการหนึ่งคือ การตัดสินใจในเรื่องสำคัญของรัฐวิสาหกิจโดยการออกเสียงลงคะแนน ในที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งรวมถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินกิจการของรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น คณะกรรมการจึงควรดูแลและคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้นและปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ถือหุ้น

แนวปฏิบัติ

บวท. ต้องเคารพสิทธิและปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีแนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้

2.1 การคุ้มครองสิทธิของผู้ถือหุ้น

สิทธิพื้นฐานของผู้ถือหุ้นครอบคลุมการได้รับข้อมูลสำคัญของ บวท. การเข้าร่วมประชุม การเสนอความคิดเห็นและซักถาม การออกเสียงลงคะแนน การพิจารณาแต่งตั้งกรรมการและผู้สอบบัญชี การพิจารณางบการเงิน ตลอดจนสิทธิอื่นตามกฎหมายและข้อบังคับ บวท.

บวท. ต้องไม่ดำเนินการใดที่เป็นการจำกัดหรือลิดรอนสิทธิของผู้ถือหุ้นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และต้องอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิด้วยวิธีการที่เหมาะสม โปร่งใส และตรวจสอบได้

2.2 การบริหารสิทธิของผู้ถือหุ้น

บวท. ต้องกำหนดนโยบายหรือแนวทางการบริหารสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยระบุผู้รับผิดชอบ กระบวนการ และกรอบเวลาดำเนินงานอย่างชัดเจน รวมถึงจัดทำและรักษาฐานข้อมูลผู้ถือหุ้นให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

บวท. ต้องจัดให้มีช่องทางสำหรับการติดต่อ สอบถาม เสนอความคิดเห็น และรับข้อร้องเรียนจากผู้ถือหุ้น พร้อมบันทึกการดำเนินการและผลการตอบกลับให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลที่เป็นความลับ

2.3 การประชุมผู้ถือหุ้น

การประชุมผู้ถือหุ้นต้องดำเนินการตามกฎหมายและข้อบังคับ บวท. โดยจัดส่งหนังสือเชิญประชุม ระเบียบวาระ และเอกสารประกอบที่มีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจภายในระยะเวลาที่กำหนด

ผู้ถือหุ้นต้องได้รับโอกาสเข้าร่วมประชุม มอบฉันทะ เสนอความคิดเห็น และซักถามอย่างเหมาะสม การลงคะแนนและนับคะแนนต้องโปร่งใส แยกพิจารณาแต่ละวาระ และเปิดเผยผลการลงคะแนนอย่างชัดเจน

รายงานการประชุมต้องบันทึกสาระสำคัญ ข้อซักถาม คำชี้แจง มติ และผลการลงคะแนนอย่างครบถ้วน พร้อมเปิดเผยหรือจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นภายในระยะเวลาที่กฎหมายและข้อบังคับกำหนด

2.4 การเปิดเผยข้อมูลต่อผู้ถือหุ้น

ข้อมูลที่เปิดเผยต่อผู้ถือหุ้นต้องถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และไม่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด โดยครอบคลุมข้อมูลด้านการเงินและมิใช่การเงิน ยุทธศาสตร์ ความเสี่ยงสำคัญ การกำกับดูแลกิจการ การเปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้บริหาร รายการที่เกี่ยวโยงกัน และเหตุการณ์ที่อาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อ บวท.

บวท. ต้องกำหนดผู้รับผิดชอบ ช่องทาง และกระบวนการสอบทานข้อมูลก่อนเปิดเผย เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มได้รับข้อมูลอย่างเท่าเทียมและสามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสม

2.5 การปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียม

บวท. ต้องปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นทุกประเภทอย่างเป็นธรรม โดยไม่ให้ข้อมูล สิทธิ หรือประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นรายใดรายหนึ่งโดยไม่เหมาะสม หากเป็นข้อมูลที่มีนัยสำคัญต่อผู้ถือหุ้นโดยรวม ต้องเปิดเผยผ่านช่องทางที่ทำให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเท่าเทียม

กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องไม่ใช้ข้อมูลภายในเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ ทำธุรกรรม หรือแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น และต้องปฏิบัติตามมาตรการรักษาความลับและจำกัดสิทธิการเข้าถึงข้อมูล

การพิจารณาความขัดแย้งทางผลประโยชน์และรายการที่เกี่ยวโยงกันต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน เปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ พิจารณาความจำเป็นและความสมเหตุสมผล ใช้ราคาและเงื่อนไขที่เป็นธรรม และได้รับการอนุมัติจากผู้ไม่มีส่วนได้เสียตามลำดับอำนาจที่กำหนด

บวท. ต้องจัดให้มีกระบวนการรับและจัดการข้อร้องเรียนหรือข้อโต้แย้งของผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม โปร่งใส และสามารถตรวจสอบผลการดำเนินการได้

หมวดที่ 3 คณะกรรมการ

หลักการ

คณะกรรมการเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นในการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจให้มีการปฏิบัติงานเป็นไปตาม พันธกิจ วัตถุประสงค์ ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจและนโยบายของภาครัฐ คณะกรรมการควรปฏิบัติงานตามหลักความไว้วางใจ (Fiduciary Duty) และดูแลให้กรรมการ ฝ่ายจัดการ ตลอดจนพนักงานปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบระมัดระวัง (Duty of Care) และซื่อสัตย์ ต่อองค์กร (Duty of Loyalty) เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างเหมาะสม และเป็นธรรม โดยคณะกรรมการควรมีองค์ประกอบทางความรู้ ความสามารถที่เหมาะสมและควรเข้าใจขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ รวมถึงกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการ ปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุ พันธกิจและวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ และนโยบายของภาครัฐ

แนวปฏิบัติ

บวท. ต้องสรรหาคณะกรรมการที่มีองค์ความรู้ความสามารถสอดคล้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของ บวท. เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งประเมินผลเพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุงแก้ไขต่อไป

3.1 องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการ

องค์ประกอบของคณะกรรมการ บวท. ควรมีความหลากหลายด้านความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เพศ อายุ และมุมมองที่เป็นประโยชน์ต่อการกำกับดูแล บวท. โดยครอบคลุมอย่างน้อยด้านการบิน การบริหารรัฐวิสาหกิจ การเงินและบัญชี กฎหมาย เทคโนโลยีดิจิทัล ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ความปลอดภัย การบริหารความเสี่ยง การบริหารทรัพยากรบุคคล นวัตกรรม และความยั่งยืน

บวท. ต้องจัดทำตารางทักษะ ความรู้ และประสบการณ์ที่จำเป็นของคณะกรรมการ (Board Skill Matrix) ให้สอดคล้องกับภารกิจ ยุทธศาสตร์ ความเสี่ยง และทิศทางในอนาคต และใช้เป็นข้อมูลประกอบการสรรหาและพัฒนากรรมการ

ให้ทบทวน Board Skill Matrix อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์ ภารกิจ เทคโนโลยี หรือความเสี่ยงสำคัญ เพื่อระบุทักษะที่มีอยู่และทักษะที่ยังขาด รวมถึงจัดทำแนวทางลดช่องว่างดังกล่าว

กรรมการ บวท. ทุกคนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ข้อบังคับ บวท. และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงต้องมีความพร้อมในการอุทิศเวลาให้แก่การปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ

3.2 การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการต้องเป็นไปตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลังและหน่วยงานกำกับดูแล ตลอดจนข้อบังคับ โดยมีกระบวนการที่โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

การสรรหาต้องใช้ Board Skill Matrix เป็นข้อมูลประกอบ พิจารณาบุคคลจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจตามสัดส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนด และตรวจสอบคุณสมบัติ ประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ ความเป็นอิสระ การดำรงตำแหน่งในองค์กรอื่น ความพร้อมในการอุทิศเวลา ตลอดจนความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบ

ให้จัดเก็บหลักฐานการสรรหา การตรวจสอบคุณสมบัติ และเหตุผลประกอบการเสนอชื่อหรือแต่งตั้งกรรมการแต่ละรายไว้อย่างครบถ้วน เพื่อให้สามารถตรวจสอบความเหมาะสมและความสอดคล้องกับทักษะที่คณะกรรมการต้องการได้

3.3 ความเป็นอิสระและการใช้ดุลพินิจ

กรรมการ บวท. ต้องปฏิบัติหน้าที่และใช้ดุลพินิจอย่างเป็นอิสระบนพื้นฐานของข้อมูลที่เพียงพอ หลักความระมัดระวัง ความซื่อสัตย์สุจริต และประโยชน์สูงสุดของ บวท. โดยไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลหรือแรงกดดันที่ไม่เหมาะสม

กรรมการ บวท. ต้องสามารถตั้งคำถาม แสดงความคิดเห็น หรือคัดค้านอย่างสร้างสรรค์ และสามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมจากฝ่ายบริหารหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อเห็นว่าข้อมูลยังไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจ

กรรมการ บวท.ต้องไม่ใช้ตำแหน่ง ข้อมูล ทรัพย์สิน หรือโอกาสทางธุรกิจของ บวท. เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เมื่อมีส่วนได้เสียหรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในเรื่องใด ต้องเปิดเผยข้อมูลและงดร่วมพิจารณาหรือลงมติในเรื่องนั้น

3.4 การประชุมคณะกรรมการ

ให้จัดทำปฏิทินการประชุมคณะกรรมการ บวท. ประจำปีล่วงหน้า โดยกำหนดวาระสำคัญให้ครอบคลุมยุทธศาสตร์ ผลการดำเนินงาน ความปลอดภัย ความเสี่ยง การควบคุมภายใน การปฏิบัติตามกฎหมาย การลงทุน และระบบบริหารจัดการที่สำคัญ

ระเบียบวาระและเอกสารประกอบการประชุมต้องมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอต่อการตัดสินใจ และควรจัดส่งให้กรรมการโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันประชุม เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนซึ่งต้องบันทึกเหตุผลไว้

ควรหลีกเลี่ยงการเพิ่มหรือตัดระเบียบวาระสำคัญในวันประชุม การเสนอเรื่องเพื่อขออนุมัติย้อนหลัง หรือการใช้มติเวียนแทนการประชุมในเรื่องสำคัญโดยไม่มีเหตุสมควร

กรรมการ บวท. ควรเข้าร่วมประชุมอย่างสม่ำเสมอ ศึกษาเอกสารล่วงหน้า และมีส่วนร่วมในการพิจารณาอย่างสร้างสรรค์ รายงานการประชุมต้องบันทึกสาระสำคัญ ความเห็นและข้อสังเกตของกรรมการ มติ การเปิดเผยส่วนได้เสีย การงดออกเสียง ผู้รับผิดชอบ และกำหนดเวลาดำเนินการไว้อย่างครบถ้วน

3.5 การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ บวท. ทั้งคณะ คณะกรรมการชุดย่อย และกรรมการรายบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยครอบคลุมองค์ประกอบและคุณสมบัติ บทบาทหน้าที่ กระบวนการประชุม คุณภาพการตัดสินใจ การกำกับดูแลฝ่ายบริหาร การมีส่วนร่วมของกรรมการ และผลสัมฤทธิ์ของการกำกับดูแล

คณะกรรมการ บวท. ต้องร่วมกันพิจารณาและอภิปรายผลประเมินอย่างเป็นทางการ วิเคราะห์จุดแข็ง ประเด็นที่ควรปรับปรุง และสาเหตุของช่องว่าง พร้อมจัดทำแผนพัฒนาหรือปรับปรุงการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ

ให้ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาดังกล่าว และประเมินว่าการดำเนินการสามารถยกระดับประสิทธิผลของคณะกรรมการได้เพียงใด เพื่อนำผลไปปรับปรุงกระบวนการประเมินในรอบถัดไป

3.6 การพัฒนาความรู้และทักษะของกรรมการ

กรรมการ บวท. ใหม่ต้องได้รับการปฐมนิเทศเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ภารกิจ โครงสร้างผู้ถือหุ้นและองค์กร บริการการเดินอากาศ ยุทธศาสตร์ ฐานะการเงิน ความเสี่ยงสำคัญ กฎหมาย จริยธรรม และหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการ

การปฐมนิเทศควรประกอบด้วยคู่มือและเอกสารสำคัญ การบรรยายสรุปจากผู้บริหาร การฝึกอบรม และการเยี่ยมชมหน่วยงานหรือสถานที่ปฏิบัติงานที่สำคัญ เพื่อให้กรรมการเข้าใจบริบทและลักษณะเฉพาะของ บวท.

กรรมการ บวท. ทุกคนควรได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง โดยเชื่อมโยงกับ Board Skill Matrix ผลการประเมินคณะกรรมการ ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี กฎหมาย มาตรฐานด้านการบิน และแนวปฏิบัติด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี

3.7 การกำกับดูแลฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการ บวท. ต้องกำหนดเป้าหมาย หลักเกณฑ์ น้ำหนัก และค่าเป้าหมายในการประเมินผลการปฏิบัติงานของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงถึงสองระดับรองจากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ตั้งแต่ต้นปี โดยเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ ผลการดำเนินงานด้านการเงินและมิใช่การเงิน ความปลอดภัย การปฏิบัติตามกฎหมาย จริยธรรม และความยั่งยืน

ให้ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารอย่างน้อยทุก 6 เดือน และนำผลประเมินไปใช้ประกอบการกำหนดค่าตอบแทน แรงจูงใจ การพัฒนา และการวางแผนสืบทอดตำแหน่งอย่างเหมาะสม โปร่งใส และเป็นธรรม

คณะกรรมการ บวท. ต้องกำกับดูแลให้มีแผนงานของระบบการจัดการองค์กรที่สำคัญ โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการดิจิทัล แผนการตรวจสอบภายใน แผนการบริหารทุนมนุษย์ และแผนการจัดการความรู้ ซึ่งควรได้รับความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชีและได้รับการติดตามอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส

คณะกรรมการ บวท. ต้องรักษาระยะห่างที่เหมาะสมจากการบริหารงานประจำ แต่สามารถเรียกขอข้อมูล สอบถาม ให้ข้อเสนอแนะ และตรวจสอบการดำเนินงานเมื่อมีประเด็นสำคัญหรือมีความเสี่ยงที่อาจกระทบต่อความปลอดภัย ฐานะการเงิน ชื่อเสียง หรือความต่อเนื่องของบริการ

หมวดที่ 4 บทบาทของผู้มีส่วนได้เสีย

หลักการ

ผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มมีความสำคัญในการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ดังนั้น คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้มีการปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสีย แต่ละกลุ่มโดยคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียดังกล่าวตามกฎหมายหรือตามข้อตกลงที่มีกับผู้มีส่วนได้เสีย และกำกับดูแลให้มีกลไกและการปฏิบัติที่เหมาะสมแก่ผู้มีส่วนได้เสีย รวมถึงส่งเสริมให้เกิด การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการดำเนินงาน และไม่ควรกระทำการใด ๆ ที่เป็นการละเมิด สิทธิของผู้มีส่วนได้เสียเหล่านั้น

แนวปฏิบัติ

บวท. ตระหนักว่า ความปลอดภัยและคุณภาพของบริการการเดินอากาศต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายกลุ่ม บวท. จึงต้องบริหารความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ เคารพสิทธิ รับฟัง

ความต้องการและความคาดหวัง ปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และป้องกันหรือลดผลกระทบเชิงลบจากการดำเนินงาน รวมถึงกำหนดนโยบายหรือแนวทางด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ระบุวัตถุประสงค์ ขอบเขต ผู้รับผิดชอบ กระบวนการมีส่วนร่วม การติดตามประเมินผล และการรายงานอย่างชัดเจน

4.1 การกำหนดและวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บวท. ต้องกำหนดและทบทวนกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้สอดคล้องกับบริบทและห่วงโซ่คุณค่าของ บวท. โดยครอบคลุมอย่างน้อยผู้ถือหุ้นและหน่วยงานนโยบาย หน่วยงานกำกับดูแล ผู้ใช้บริการและสายการบิน ท่าอากาศยาน บุคลากร คู่ค้า ผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือ เจ้าหนี้ ชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม และองค์การด้านการบินทั้งในและต่างประเทศ

ให้วิเคราะห์อิทธิพล ความสนใจ ผลกระทบ ความต้องการ ความคาดหวัง และประเด็นสำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม รวมถึงประเด็นด้านพนักงาน ลูกค้า คู่ค้า ชุมชน สิ่งแวดล้อม การแข่งขันที่เป็นธรรม และการต่อต้านการทุจริต

ผลการวิเคราะห์ต้องนำไปใช้จัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระยะยาว และแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กิจกรรม ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรอย่างชัดเจน และเสนอคณะกรรมการ บวท. ให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชี

4.2 การเคารพสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บวท. ต้องเคารพสิทธิของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามกฎหมาย สัญญา ข้อตกลง มาตรฐานวิชาชีพ และหลักสิทธิมนุษยชน โดยปฏิบัติด้วยความสุจริต เป็นธรรม เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ

บวท. ต้องประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงาน และกำหนดมาตรการป้องกัน บรรเทา หรือเยียวยาผลกระทบอย่างเหมาะสม รวมถึงติดตามว่ามาตรการดังกล่าวสามารถแก้ไขหรือบรรเทาผลกระทบได้จริง

4.3 การรับฟังความต้องการและความคาดหวัง

บวท. ต้องกำหนดวิธีการมีส่วนร่วมที่เหมาะสมกับลักษณะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม เช่น การประชุม การสำรวจ การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม เวทีรับฟังความคิดเห็น ช่องทางดิจิทัล และการวิเคราะห์ข้อร้องเรียนการรับฟังต้องดำเนินการอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแสดงความคิดเห็นอย่างเพียงพอ และคำนึงถึงกลุ่มเปราะบางหรือกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบแต่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงช่องทางของ บวท.

ผลการรับฟังต้องได้รับการวิเคราะห์ จัดลำดับความสำคัญ และนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดยุทธศาสตร์ การบริหารความเสี่ยง การปรับปรุงบริการ และการพัฒนาความยั่งยืนของ บวท.

4.4 การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม

การให้บริการ การจัดซื้อจัดจ้าง การบริหารสัญญา การคัดเลือกคู่ค้า และการติดต่อประสานงานกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน โปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานต้องไม่เรียก รับ หรือให้ประโยชน์ที่ไม่เหมาะสม ไม่ใช้ข้อมูลภายในหรืออำนาจต่อรองเอาเปรียบคู่สัญญา และไม่กระทำการที่เป็นการกีดกันการแข่งขันหรือสร้างความได้เปรียบโดยไม่เป็นธรรม

บวท. ควรสื่อสารหลักจริยธรรม การต่อต้านการทุจริต การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และข้อกำหนดด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนให้คู่ค้าและคู่ความร่วมมือรับทราบ และนำมาใช้ประกอบการคัดเลือกและประเมินคู่ค้าตามความเหมาะสม

4.5 ช่องทางการมีส่วนร่วมและการรับเรื่องร้องเรียน

บวท. ต้องจัดให้มีช่องทางที่เข้าถึงได้ สะดวก ปลอดภัย และเหมาะสมสำหรับการเสนอความคิดเห็น การร้องเรียน และการแจ้งเบาะแส โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ขั้นตอนการรับเรื่อง การคัดกรอง การตรวจสอบ การตอบกลับ และระยะเวลาดำเนินการอย่างชัดเจน

บวท. ต้องรักษาความลับและคุ้มครองข้อมูลของผู้ร้องเรียน ผู้แจ้งเบาะแส พยาน และผู้ให้ข้อมูล รวมถึงป้องกันการตอบโต้ ข่มขู่ กลั่นแกล้ง หรือเลือกปฏิบัติต่อบุคคลที่แจ้งข้อมูลโดยสุจริต

ให้ติดตามและวิเคราะห์ข้อร้องเรียนและข้อเสนอแนะเพื่อระบุสาเหตุ แนวโน้ม และประเด็นที่เกิดซ้ำ พร้อมนำผลไปปรับปรุงกระบวนการ บริการ และมาตรการควบคุม

4.6 การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บวท. ต้องติดตามผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และแผนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส และรายงานต่อฝ่ายบริหาร คณะกรรมการชุดย่อย และคณะกรรมการ บวท. ตามโครงสร้างที่กำหนด

รายงานต้องแสดงผลเปรียบเทียบกับเป้าหมาย ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้น ปัญหาและอุปสรรค ความเสี่ยง ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และมาตรการปรับปรุง โดยคณะกรรมการ บวท. ควรให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่มีสาระสำคัญและติดตามผลการดำเนินการตามข้อเสนอแนะดังกล่าว

การเปิดเผยข้อมูลต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องนำเสนอทั้งผลสำเร็จ ประเด็นท้าทาย ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ และมาตรการแก้ไขอย่างสมดุล ไม่เลือกเปิดเผยเฉพาะผลเชิงบวก และนำผลการรายงานไปใช้ทบทวนแผนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและแผนความยั่งยืน

หมวดที่ 5 ความยั่งยืนและนวัตกรรม

หลักการ

คณะกรรมการมีหน้าที่กำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานขององค์กรที่คำนึงถึงการดำเนินงานอย่างยั่งยืนมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึง นำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการทำงานการให้บริการและบริหารจัดการ ภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ

แนวปฏิบัติ

บวท. ต้องส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนในมิติทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม พร้อมจัดให้มีการติดตาม รายงาน และนำผลประเมินไปปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

5.1 กรอบการพัฒนาความยั่งยืนของ บวท.

กรอบการพัฒนาความยั่งยืนต้องเชื่อมโยงประเด็นสำคัญด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการกำกับดูแลกับวัตถุประสงค์และยุทธศาสตร์ โดยกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด ผู้รับผิดชอบ ทรัพยากร และกระบวนการติดตามผลอย่างชัดเจน

การระบุปัจจัยความยั่งยืนต้องใช้ข้อมูลจากมาตรฐานหรือแนวปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและความเสี่ยง ความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตลอดจนผลกระทบจากการดำเนินงานของ บวท.

บวท. ต้องพิจารณาทั้งผลกระทบที่มีต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และความเสี่ยงหรือโอกาสจากปัจจัยภายนอกที่อาจมีผลต่อฐานะการเงิน การดำเนินงาน ความปลอดภัย ชื่อเสียง และความสามารถในการสร้างคุณค่าในระยะยาว

ผลการวิเคราะห์ต้องนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนวิสาหกิจ แผนปฏิบัติการ การบริหารความเสี่ยง การตัดสินใจลงทุน และการกำหนดโครงการสำคัญของ บวท.

5.2 การดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

บวท. ต้องบริหารจัดการพลังงาน การปล่อยก๊าซเรือนกระจก น้ำ ของเสีย ทรัพยากร มลพิษ และผลกระทบจากโครงการหรือสถานที่ปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยปฏิบัติตามกฎหมายและกำหนดเป้าหมายที่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานของ บวท.

บวท. ควรส่งเสริมการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ พลังงานหมุนเวียน การลดและคัดแยกของเสีย การจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

การพัฒนาเส้นทางบิน การบริหารจราจรทางอากาศ และการออกแบบกระบวนการให้บริการควรสนับสนุนการลดระยะทางบิน เวลาในการบิน การใช้เชื้อเพลิง และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของกิจการบิน โดยต้องไม่กระทบต่อความปลอดภัยและมาตรฐานการให้บริการ

ให้กำหนดตัวชี้วัดด้านประสิทธิภาพเชิงนิเวศเศรษฐกิจ (Eco-efficiency) ที่สะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณหรือคุณค่าของบริการกับการใช้ทรัพยากรและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมติดตามแนวโน้มและผลการดำเนินงานเทียบกับเป้าหมาย

5.3 การดำเนินงานด้านสังคม

บวท. ต้องให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและอาชีวอนามัย สิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมและการไม่เลือกปฏิบัติ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร คุณภาพชีวิต การมีส่วนร่วมกับชุมชน และการสร้างประโยชน์ต่อระบบการบินและสังคม

บวท. ต้องจัดให้มีกระบวนการด้านสิทธิมนุษยชนที่ครอบคลุมการกำหนดนโยบาย การระบุและประเมินความเสี่ยงและผลกระทบ การป้องกันและบรรเทาผลกระทบ การติดตามผล ช่องทางร้องเรียนและการเยียวยา โดยพิจารณาครอบคลุมบุคลากร ผู้รับจ้าง คู่ค้า ชุมชน และกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของ บวท.

การพัฒนาบุคลากรต้องเชื่อมโยงกับทักษะที่จำเป็นต่อการให้บริการการเดินอากาศ เทคโนโลยีในอนาคต ความปลอดภัย จริยธรรม และการเปลี่ยนแปลงขององค์กร พร้อมส่งเสริมสภาพแวดล้อมการทำงานที่ให้เกียรติ ปลอดจากการคุกคาม และเปิดโอกาสอย่างเท่าเทียม

โครงการเพื่อสังคมและชุมชนต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและศักยภาพของ บวท. โดยประเมินผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นจริง มิใช่พิจารณาเพียงจำนวนกิจกรรมหรือจำนวนผู้เข้าร่วม

5.4 การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจและการกำกับดูแล

การบริหารฐานะการเงิน รายได้ ค่าใช้จ่าย การลงทุน และทรัพย์สินต้องสนับสนุนความมั่นคงและความต่อเนื่องของบริการในระยะยาว มีการพิจารณาความจำเป็น ความคุ้มค่า ความเสี่ยง และผลกระทบตลอดวงจรโครงการ

การตัดสินใจลงทุนต้องพิจารณาทั้งผลตอบแทนทางการเงินและผลลัพธ์ที่มิใช่การเงิน เช่น ความปลอดภัย คุณภาพบริการ ความสามารถในการรองรับปริมาณจราจรทางอากาศ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การพัฒนาบุคลากร และประโยชน์ต่อระบบการบินของประเทศ

บวท. ต้องดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีจริยธรรม ป้องกันการทุจริตและความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และบริหารคู่ค้าและห่วงโซ่อุปทานอย่างรับผิดชอบ

5.5 การสร้างคุณค่าร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บวท. ควรร่วมมือกับผู้ใช้บริการ หน่วยงานด้านการบิน คู่ค้า สถาบันการศึกษา ชุมชน และพันธมิตรทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาแนวทางที่สร้างคุณค่าร่วม เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพเส้นทางบิน การแลกเปลี่ยนข้อมูล การพัฒนาบุคลากร การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมด้านการเดินอากาศ

บวท. ต้องกำหนดนโยบายหรือแนวทางการบริหารจัดการนวัตกรรม และจัดให้มีระบบนวัตกรรมองค์กรที่ครอบคลุมการรวบรวมแนวคิด การคัดเลือก การทดลองหรือพัฒนาต้นแบบ การบริหารโครงการการนำไปใช้จริง และการประเมินผลลัพธ์

แผนนวัตกรรมระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปีต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ ภารกิจ ปัจจุบัน และความต้องการในอนาคตของระบบการบิน โดยเสนอคณะกรรมการ บวท. ให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชีและติดตามผลอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส

การดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกต้องกำหนดบทบาท ความรับผิดชอบ การรักษาความลับ สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา การคุ้มครองข้อมูล และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

ให้ประเมินผลนวัตกรรมทั้งด้านผลผลิต ผลลัพธ์ และคุณค่าที่เกิดขึ้น เช่น ความปลอดภัย ประสิทธิภาพ คุณภาพบริการ การลดต้นทุน การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5.6 การติดตามและรายงานผลด้านความยั่งยืน

บวท. ต้องกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย ฐานข้อมูล วิธีคำนวณ ความถี่ในการติดตาม และเจ้าของข้อมูลด้านความยั่งยืนและนวัตกรรมให้ชัดเจน พร้อมจัดให้มีกระบวนการตรวจสอบและรับรองคุณภาพข้อมูล

ให้ติดตามผลตามแผนและรายงานต่อฝ่ายบริหาร คณะกรรมการชุดย่อย และคณะกรรมการ บวท. อย่างน้อยเป็นรายไตรมาส โดยแสดงผลเปรียบเทียบกับเป้าหมาย แนวโน้ม ปัญหาและอุปสรรค ความเสี่ยง ผลกระทบ และมาตรการปรับปรุง

บวท. ควรจัดทำรายงานการพัฒนาความยั่งยืนตามกรอบหรือมาตรฐานสากลที่เป็นที่ยอมรับ โดยอาจจัดทำเป็นรายงานแยกหรือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานประจำปี และต้องเปิดเผยกระบวนการกับผลการดำเนินงาน ด้านสิทธิมนุษยชน ตลอดจนข้อมูลด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม การกำกับดูแล และนวัตกรรมที่มีสาระสำคัญ

การรายงานต้องนำเสนอข้อมูลอย่างสมดุล ทั้งผลสำเร็จ ข้อจำกัด ผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบ และประเด็นที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมาย หากผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ต้องวิเคราะห์สาเหตุ กำหนดมาตรการแก้ไข ผู้รับผิดชอบ และกรอบเวลาดำเนินการให้ชัดเจน

ให้ประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของกระบวนการบริหารความยั่งยืนและนวัตกรรม รวมถึง ประโยชน์ของรายงานต่อผู้ใช้ข้อมูล และนำผลประเมินไปปรับปรุงนโยบาย แผนงาน ตัวชี้วัด และกระบวนการ ดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 6 การเปิดเผยข้อมูล

หลักการ

คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องกับรัฐวิสาหกิจ และผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่ม อย่างถูกต้อง เชื่อถือได้ ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และเป็นไปตาม กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สาธารณชนและผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้ในการตัดสินใจ ได้อย่างเหมาะสม และคณะกรรมการควรดูแลช่องทางการเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนและผู้มีส่วนได้เสีย สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

แนวปฏิบัติ

บวท. ต้องจัดให้มีระบบข้อมูลและการรายงานที่น่าเชื่อถือ สามารถเปิดเผยข้อมูลสำคัญได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ ทันเวลา และเข้าถึงได้ตามสิทธิ เพื่อให้ผู้ถือหุ้น คณะกรรมการ หน่วยงานกำกับดูแล ผู้ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจและติดตามตรวจสอบได้ โดยดำเนินการภายใต้การรักษาความลับ ความปลอดภัยของข้อมูล การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และข้อจำกัดด้านความมั่นคงหรือความปลอดภัยของการบิน

6.1 หลักการเปิดเผยข้อมูล

การเปิดเผยข้อมูลต้องยึดหลักความโปร่งใส ความเท่าเทียม ความมีสาระสำคัญ ความถูกต้อง ความทันเวลา และความรับผิดชอบต่อข้อมูล โดยไม่เปิดเผยข้อมูลที่อาจกระทบต่อความมั่นคง ความปลอดภัย สิทธิส่วนบุคคล หรือประโยชน์โดยชอบของ บวท.

บวท. ต้องกำหนดนโยบายหรือแนวทางการเปิดเผยข้อมูล ผู้มีอำนาจให้ข้อมูล ผู้รับผิดชอบ ช่องทาง ระยะเวลา ขั้นตอนการสอบทาน และระดับชั้นความลับอย่างชัดเจน เพื่อป้องกันการเปิดเผยข้อมูลที่คลาดเคลื่อน ไม่ครบถ้วน หรือไม่สอดคล้องกัน

6.2 การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและข้อมูลที่มิใช่ทางการเงิน

ข้อมูลทางการเงินต้องสะท้อนฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน กระแสเงินสด ภาระผูกพัน และการใช้ทรัพยากรอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง พร้อมผ่านกระบวนการสอบทานและตรวจสอบตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อมูลที่มิใช่ทางการเงินต้องครอบคลุมอย่างน้อยผลการดำเนินงานตามภารกิจหลัก ความปลอดภัยและคุณภาพบริการ ยุทธศาสตร์และแผนงาน ความเสี่ยงสำคัญ การกำกับดูแลกิจการ การบริหารทุนมนุษย์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคม สิ่งแวดล้อม นวัตกรรม และความยั่งยืน

ข้อมูลทั้งสองประเภทต้องนำเสนออย่างสมดุล สามารถเปรียบเทียบกับเป้าหมายและผลการดำเนินงานในอดีต และเปิดเผยข้อจำกัดหรือความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ

6.3 ความถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลาของข้อมูล

เจ้าของข้อมูลต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพของข้อมูลตั้งแต่การรวบรวม บันทึก ตรวจสอบ รับรอง ส่งต่อ จัดเก็บ และทำลายตามอายุเอกสาร โดยต้องมีหลักฐานแสดงแหล่งที่มาและผู้รับผิดชอบที่สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

ระบบรายงานต้องมีการกระทบยอด ตรวจสอบความสมเหตุสมผล และสอบทานโดยผู้มีอำนาจก่อนเปิดเผย หากพบข้อผิดพลาดต้องดำเนินการแก้ไขและแจ้งผู้ที่ได้รับข้อมูลเดิมโดยไม่ชักช้า

บวท. ต้องกำหนดแผนและผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานประจำปี เพื่อให้สามารถเผยแพร่ภายในระยะเวลาตามกฎหมายและเกณฑ์การประเมินที่เกี่ยวข้อง พร้อมประเมินสาเหตุของความล่าช้าและปรับปรุงกระบวนการให้สามารถเผยแพร่ข้อมูลได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

6.4 การรักษาข้อมูลภายในและข้อมูลที่เป็นความลับ

กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องใช้ข้อมูลภายในเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น และต้องไม่เปิดเผย ใช้ หรือส่งต่อข้อมูลเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น

บวท. ต้องจำแนกประเภทและระดับชั้นความลับของข้อมูล กำหนดสิทธิการเข้าถึงตามความจำเป็น จัดให้มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และบันทึกการเข้าถึงหรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญให้ตรวจสอบได้

การจัดการข้อมูลต้องเป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลข่าวสารของราชการ ความลับทางการค้า ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ตลอดจนข้อมูลด้านความมั่นคงและความปลอดภัยของการบิน

6.5 การสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

บวท. ต้องกำหนดผู้รับผิดชอบและช่องทางการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ให้ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้ผู้รับข้อมูลสามารถสอบถามหรือสะท้อนความคิดเห็นได้

การสื่อสารเมื่อเกิดเหตุการณ์สำคัญหรือภาวะวิกฤตต้องรวดเร็ว อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง ใช้ข้อมูลจากแหล่งที่ได้รับการรับรอง และสอดคล้องกับแผนบริหารภาวะวิกฤตและการสื่อสารของ บวท.

เว็บไซต์ของ บวท. ควรเปิดเผยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้

1. นโยบายและทิศทางการบริหารงานของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่
2. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี
3. ผลการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย
4. แผนงานที่สำคัญของ บวท.
5. โครงการลงทุนที่สำคัญ
6. ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง
7. ผลการดำเนินงานด้านการเงินและมิใช่การเงินที่สำคัญ
8. รายงานประจำปี

ข้อมูลบนเว็บไซต์ต้องเป็นปัจจุบัน ค้นหาได้ง่าย ระบุวันที่เผยแพร่หรือปรับปรุง และมีผู้รับผิดชอบตรวจสอบความครบถ้วนอย่างสม่ำเสมอ

6.6 การจัดทำรายงานประจำปี

รายงานประจำปีของ บวท. ควรเปิดเผยข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างธุรกิจ โครงสร้างผู้ถือหุ้น และผู้มีอำนาจควบคุมที่แท้จริง
2. ประวัติกรรมการและข้อมูลการถือครองหุ้นหรือส่วนได้เสีย
3. ประวัติและหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูง
4. คำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายบริหาร
5. งบการเงินที่ผ่านการตรวจสอบ
6. ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ บวท. และคณะกรรมการตรวจสอบต่อรายงานทางการเงิน
7. ความเสี่ยงสำคัญและแนวทางบริหารจัดการ
8. นโยบาย หลักเกณฑ์ และค่าตอบแทนของกรรมการ

9. นโยบาย หลักเกณฑ์ และค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูงตามขอบเขตที่กฎหมายกำหนด
10. การเข้าร่วมประชุมของกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยเป็นรายบุคคล
11. ผลการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี
12. ผลการดำเนินงานด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืน
13. นโยบายและผลการทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน
14. สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ แผนงาน ยุทธศาสตร์ และทิศทางในอนาคตของ บวท.

รายงานประจำปีต้องอธิบายความเชื่อมโยงระหว่างวัตถุประสงค์ ยุทธศาสตร์ ผลการดำเนินงาน ความเสี่ยง การกำกับดูแล และผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พร้อมเปิดเผยขอบเขตข้อมูล วิธีคำนวณ สมมติฐาน และข้อจำกัดที่สำคัญ เพื่อให้เกิดความครบถ้วน ความน่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ของรายงานต่อผู้ใช้ข้อมูล รวมถึงสามารถนำผลประเมินไปปรับปรุงกระบวนการจัดทำรายงานในรอบถัดไป

หมวดที่ 7 การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน

หลักการ

ความเสี่ยงเป็นสิ่งที่อาจทำให้แผนงานหรือการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจไม่บรรลุ ตามพันธกิจและวัตถุประสงค์ โดยก่อให้เกิดผลกระทบหรือความเสียหายต่อองค์กร โดยการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมจะสามารถป้องกันหรือลดโอกาสที่เกิดผลเสียหาย จากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ ดังนั้น คณะกรรมการจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน เพื่อให้สามารถกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ให้มีการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามที่กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐกำหนด

แนวปฏิบัติ

บวท. ต้องใช้หลักการบริหารจัดการแบบบูรณาการเพื่อเชื่อมโยงการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเข้ากับยุทธศาสตร์ การตัดสินใจ และการปฏิบัติงาน ซึ่งการบริหารจัดการแบบบูรณาการนั้นช่วยลดการทำงานแยกส่วนและความซ้ำซ้อนทำให้คณะกรรมการและฝ่ายบริหารมองเห็นความเสี่ยง ระดับการควบคุม การปฏิบัติตามกฎหมาย และประเด็นที่ต้องได้รับการแก้ไขในภาพรวม

7.1 การกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

บวท. ต้องกำหนดนโยบาย โครงสร้าง บทบาท หน้าที่ และสายการรายงานด้านการบริหารจัดการแบบบูรณาการให้ชัดเจน โดยคณะกรรมการ บวท. ทำหน้าที่กำหนดทิศทางและกำกับผล ฝ่ายบริหารรับผิดชอบนำไปปฏิบัติ เจ้าของกระบวนการรับผิดชอบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมในงานของตน หน่วยงานส่วนกลางทำหน้าที่กำหนดกรอบ ประสานงาน และติดตาม ส่วนหน่วยงานตรวจสอบภายในให้ความเชื่อมั่นอย่างเป็นอิสระ

การแบ่งบทบาทต้องสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล การประสานแผนงาน และการใช้ผลการประเมินร่วมกัน โดยไม่ทำให้เกิดช่องว่าง ความซ้ำซ้อน หรือกระทบต่อความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

ให้จัดทำแผนการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องเสนอคณะกรรมการ บวท. หรือผู้มีอำนาจตามโครงสร้างให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชี และติดตามผลอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส

7.2 การควบคุมภายใน

ระบบควบคุมภายในต้องสนับสนุนการบรรลุวัตถุประสงค์ของ บวท. ความน่าเชื่อถือของรายงาน การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ การป้องกันการทุจริต และการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

การควบคุมภายในต้องครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการควบคุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมควบคุม สารสนเทศและการสื่อสาร และการติดตามประเมินผล พร้อมกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละกระบวนการ

ให้หน่วยงานเจ้าของกระบวนการประเมินความเพียงพอของการควบคุมภายในเป็นระยะ รายงานข้อบกพร่องและกำหนดแผนแก้ไข โดยให้ความสำคัญกับข้อบกพร่องที่อาจกระทบความปลอดภัย รายงานทางการเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง ข้อมูลสำคัญ หรือการปฏิบัติตามกฎหมาย

7.3 การตรวจสอบภายใน

การตรวจสอบภายในต้องมีความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมตามมาตรฐานวิชาชีพ มีสิทธิเข้าถึงข้อมูล บุคลากร ทรัพย์สิน และระบบงานที่จำเป็น และไม่รับผิดชอบโดยตรงต่อกิจกรรมที่ตนมีหน้าที่ตรวจสอบ

แผนการตรวจสอบภายในต้องอาศัยความเสี่ยงเป็นฐาน เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์และความเสี่ยงสำคัญ และเสนอคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการ บวท. ตามอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชี

หน่วยงานตรวจสอบภายในต้องรายงานข้อตรวจพบ สาเหตุ ผลกระทบ และข้อเสนอแนะอย่างเที่ยงธรรม ติดตามการแก้ไขจนแล้วเสร็จ และรายงานประเด็นที่มีนัยสำคัญหรือแก้ไขล่าช้าต่อคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการ บวท.

ให้ประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน และนำผลประเมินไปปรับปรุงแผน วิธีการตรวจสอบ และการให้ความเชื่อมั่นอย่างต่อเนื่อง

7.4 การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ

บวท. ต้องจัดให้มีระบบกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ โดยกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ บทบาท สายการรายงาน และทรัพยากรให้เหมาะสมกับภาระงานและระดับความเสี่ยง

ระบบดังกล่าวต้องครอบคลุมการจัดทำทะเบียนกฎหมาย การติดตามการเปลี่ยนแปลง การประเมินผลกระทบและความเสี่ยง การแจ้งหน่วยงานเจ้าของเรื่อง การให้คำปรึกษาและพัฒนาความรู้ การติดตามหลักฐานการปฏิบัติตาม และการรายงานผลต่อฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ

หากเกิดเหตุไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อกำหนด ต้องรายงานตามระดับความรุนแรง วิเคราะห์สาเหตุ แก้ไขหรือเยียวยาผลกระทบ กำหนดมาตรการป้องกันการเกิดซ้ำ และติดตามผลจนแล้วเสร็จ

ทุกหน่วยงานและบุคลากรมีหน้าที่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับงานของตน การกำกับการปฏิบัติตามจึงเป็นความรับผิดชอบร่วมของทั้งองค์กร มิใช่หน้าที่ของหน่วยงานส่วนกลางเพียงหน่วยงานเดียว

หมวดที่ 8 จรรยาบรรณ

หลักการ

คณะกรรมการมีหน้าที่กำหนดแนวปฏิบัติในเรื่องของจรรยาบรรณและกำกับดูแล ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรัฐวิสาหกิจทุกคนยึดถือและปฏิบัติให้สอดคล้องและอยู่ในทิศทางเดียวกัน รวมถึงจัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเมื่อพบเห็นการประพฤติปฏิบัติที่ผิดจรรยาบรรณ หรือไม่เป็นไปตามแนวปฏิบัติที่กำหนด

แนวปฏิบัติ

จริยธรรมเป็นหลักคุณค่าที่ใช้ประกอบการตัดสินว่าสิ่งใดถูกต้องและเหมาะสม ส่วนจรรยาบรรณเป็นข้อประพฤติปฏิบัติที่ บวท. กำหนดและคาดหวังให้บุคคลแต่ละกลุ่มยึดถือ บวท. กำหนดให้จริยธรรมและจรรยาบรรณเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจและการปฏิบัติหน้าที่ควบคู่กับการปฏิบัติตามกฎหมาย ความปลอดภัย และผลสัมฤทธิ์ของงาน

กรรมการ บวท. ผู้บริหาร และพนักงานต้องศึกษาทำความเข้าใจและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของ บวท. รวมถึงแนวปฏิบัติที่ดีและข้อพึงระวังในการปฏิบัติงานตามจริยธรรมและจรรยาบรรณ โดยรายละเอียดให้เป็นไปตามส่วนที่ 5 และส่วนที่ 6 ของคู่มือและประมวลฉบับนี้

8.1 มาตรฐานทางจริยธรรมของ บวท.

กรรมการ บวท. ผู้บริหาร และพนักงานต้องยึดถือมาตรฐานทางจริยธรรมที่สำคัญ ดังนี้

1. ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ พร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดในผลจากการกระทำของตน
3. กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม รวมถึงกล้าคัดค้านหรือแจ้งเหตุเมื่อพบการกระทำที่ไม่ถูกต้อง
4. คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีจิตสาธารณะ และไม่กระทำการที่เป็นความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม
5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า โดยไม่ละเลยกฎหมาย มาตรฐาน ความปลอดภัย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
6. ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ เคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และพิจารณาเรื่องต่าง ๆ โดยปราศจากอคติ
7. ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักษาเกียรติ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของ บวท.

นอกจากนี้ บุคลากรของ บวท. ต้องไม่เรียก รับ หรือยอมรับของขวัญและประโยชน์โดยมิชอบ ไม่อาศัยตำแหน่งหรือชื่อเสียงของ บวท. แสวงหาประโยชน์แก่ตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ โปร่งใส และตรวจสอบได้ พัฒนาตนเองและสนับสนุนผู้อื่นในการพัฒนาความรู้ความสามารถ ตลอดจนมีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมของ บวท.

8.2 จรรยาบรรณในการดำเนินงานของ บวท.

บวท. ต้องดำเนินงานโดยเคารพกฎหมาย พันธกรณี และมาตรฐานด้านการบิน ให้บริการด้วยความปลอดภัย มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ รวมถึงให้ข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องและเหมาะสม

บวท. ต้องรักษาข้อมูลภายใน ความลับ ข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านความปลอดภัย ใช้ทรัพย์สิน งบประมาณ และทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ตลอดจนป้องกันการทุจริต ความขัดแย้งทางผลประโยชน์และการใช้อำนาจโดยมิชอบ

บวท. ต้องปฏิบัติต่อบุคลากร ผู้ใช้บริการ คู่ค้า ผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือ ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมด้วยความรับผิดชอบ เคารพสิทธิมนุษยชนและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และจัดให้มีช่องทางสำหรับการร้องเรียน การแจ้งเบาะแส และการเยียวยาผลกระทบอย่างเหมาะสม

8.3 จรรยาบรรณของกรรมการ บวท.

กรรมการ บวท. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และความระมัดระวัง ใช้ความรู้ ความสามารถ และดุลพินิจอย่างเป็นอิสระเพื่อประโยชน์สูงสุดของ บวท. และประเทศชาติ

กรรมการ บวท. ต้องศึกษาและได้รับข้อมูลที่เพียงพอก่อนตัดสินใจ เปิดเผยส่วนได้เสียและงดร่วมพิจารณาเรื่องที่ตนมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รักษาความลับ และไม่ใช้ข้อมูล ทรัพย์สิน หรือตำแหน่งเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น

กรรมการ บวท. ต้องกำกับดูแลให้มีระบบบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบ การเปิดเผยข้อมูล การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย และการรับเรื่องร้องเรียนที่เพียงพอ พร้อมเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและจริยธรรม และไม่แทรกแซงการบริหารงานประจำโดยมิชอบ

8.4 จรรยาบรรณของผู้บริหาร

ผู้บริหารต้องบริหารงานอย่างมืออาชีพ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ แปลงนโยบายและมติของคณะกรรมการไปสู่การปฏิบัติ พร้อมรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจและผลการดำเนินงานของหน่วยงาน

ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเป็นธรรม ส่งเสริมการพัฒนาความรู้และความสามารถ เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น และไม่คุกคาม เลือกปฏิบัติ หรือตอบโต้บุคคลที่รายงานข้อกังวลโดยสุจริต

ผู้บริหารต้องจัดให้มีระบบควบคุมที่เหมาะสม บริหารความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และไม่ใช้อำนาจหน้าที่ ข้อมูล หรือทรัพยากรของ บวท. เพื่อประโยชน์ของตนเอง บุคคลใกล้ชิด เครือญาติ หรือพวกพ้อง

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานต้องดำเนินควบคู่กับความปลอดภัย กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณ โดยไม่ใช้ผลงานหรือความเร่งด่วนเป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติตามข้อกำหนด

8.5 จรรยาบรรณของพนักงาน

พนักงานต้องปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ และความระมัดระวัง โดยให้ความสำคัญกับคุณภาพ ความปลอดภัย ประสิทธิภาพ และความต่อเนื่องของบริการ

พนักงานต้องปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ คำสั่ง มาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดด้านความปลอดภัย รักษาทรัพย์สินและข้อมูลของ บวท. ใช้เวลาและทรัพยากรเพื่อประโยชน์ของงาน และไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากตำแหน่งหน้าที่

พนักงานต้องปฏิบัติต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้ใช้บริการ และผู้เกี่ยวข้องด้วยความสุภาพ ให้เกียรติ และไม่เลือกปฏิบัติ ไม่คุกคามทางเพศหรือกระทำการใดที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ พร้อมสนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการแลกเปลี่ยนความรู้

เมื่อพบเห็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการฝ่าฝืนกฎหมาย จริยธรรม หรือจรรยาบรรณ พนักงานต้องขอคำปรึกษาหรือรายงานผ่านช่องทางที่ บวท. กำหนดโดยไม่เพิกเฉย

8.6 การส่งเสริมและรักษาจริยธรรมและจรรยาบรรณ

บวท. ต้องสื่อสารประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานได้รับทราบอย่างทั่วถึง ตั้งแต่เริ่มดำรงตำแหน่งหรือเริ่มปฏิบัติงาน และทบทวนความรู้เป็นระยะ

บวท. ต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมพฤติกรรมทางจริยธรรมอย่างต่อเนื่องตลอดปี โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การอบรม การสื่อสารภายใน การให้คำปรึกษา กรณีศึกษา แบบทดสอบ และตัวอย่างสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับความเสี่ยงและลักษณะงานจริงของแต่ละกลุ่ม

ผู้บริหารทุกระดับต้องเป็นแบบอย่างและเสริมแรงพฤติกรรมที่ดี ให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และดำเนินการต่อการฝ่าฝืนอย่างเสมอภาค โดยไม่เลือกปฏิบัติและไม่ใช้ผลสำเร็จของงานเป็นเหตุยกเว้นการปฏิบัติตามจริยธรรม

ให้ประเมินผลทั้งด้านการรับรู้ ความเข้าใจ พฤติกรรม จำนวนและลักษณะการฝ่าฝืน ข้อร้องเรียน ความเชื่อมั่นในการขอคำปรึกษาหรือแจ้งเบาะแส และประสิทธิผลของกิจกรรม พร้อมนำผลประเมินไปปรับปรุงเนื้อหา วิธีการสื่อสาร และมาตรการส่งเสริมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ 9 การติดตามผลการดำเนินงาน

หลักการ

ภาครัฐในฐานะเจ้าของควรหารือกับคณะกรรมการเพื่อกำหนดข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนารัฐวิสาหกิจ แผนวิสาหกิจ แผนปฏิบัติการประจำปี และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ และควรจัดให้มีผู้ประเมินผลการดำเนินงาน ที่มีความเชี่ยวชาญและมีความเข้าใจในเป้าหมายและขอบเขตการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจ อีกทั้ง ติดตามให้รัฐวิสาหกิจนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานต่อไป โดยคณะกรรมการ มีบทบาทในการกำกับดูแลให้รัฐวิสาหกิจดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตกลงไว้ในข้อตกลง การประเมินผลการดำเนินงาน

แนวปฏิบัติ

คณะกรรมการ บวท. ต้องให้ข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะที่มีสาระสำคัญ และติดตามผลการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะดังกล่าวจนแล้วเสร็จ รวมถึง บวท. ต้องประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของกระบวนการติดตามและรายงานผลให้มีความครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลา และข้อมูลมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ พร้อมทั้งนำผลประเมินไปปรับปรุงระบบรายงานอย่างต่อเนื่อง

การติดตามและรายงานผลต่อคณะกรรมการ บวท.

คณะกรรมการ บวท. ต้องติดตามผลการดำเนินงานด้านการเงินและมิใช่การเงินอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส โดยข้อมูลด้านการเงินควรครอบคลุมอย่างน้อยผลกำไรขาดทุนหรือผลการดำเนินงานทางการเงิน ฐานะการเงิน สภาพคล่อง ความสามารถในการชำระหนี้ และการเบิกจ่ายงบประมาณและงบลงทุน

ข้อมูลที่มิใช่การเงินควรครอบคลุมอย่างน้อยผลการดำเนินงานตามภารกิจหลัก ความปลอดภัยและคุณภาพบริการ ผลตามนโยบายรัฐบาล แผนวิสาหกิจและแผนปฏิบัติการ โครงการสำคัญ มติและข้อสั่งการของคณะกรรมการ บันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการปฏิบัติตามกฎหมาย

รายงานต้องมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย ดังนี้

- ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับเป้าหมาย
- สาเหตุของการเปลี่ยนแปลงหรือความแตกต่างจากเป้าหมาย
- ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน
- ความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- แนวทางแก้ไขหรือมาตรการปรับปรุง
- ผู้รับผิดชอบและกำหนดเวลาดำเนินการ
- สถานะการดำเนินงานตามข้อสังเกตและมติของคณะกรรมการ

ส่วนที่ 4 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี

ส่วนนี้จัดทำขึ้นเพื่อสรุปเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ และสาระสำคัญของนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้องเห็นความเชื่อมโยงระหว่างหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีกับนโยบายและกระบวนการปฏิบัติงานของ บวท. ในภาพรวม

เนื้อหาในส่วนนี้เป็นเพียงบทสรุปและไม่ใช้แทนประกาศ นโยบาย คู่มือ หรือแนวปฏิบัติฉบับเต็ม การนำไปปฏิบัติต้องอ้างอิงเอกสารต้นทางฉบับที่ได้รับอนุมัติและมีผลใช้บังคับล่าสุด รวมถึงกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และมติที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ข้อความในคู่มือและประมวลฉบับนี้แตกต่างหรือขัดแย้งกับกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือเอกสารต้นทาง ให้ถือปฏิบัติตามเอกสารที่มีฐานอำนาจสูงกว่า และแจ้งหน่วยงานเจ้าของเรื่องเพื่อตรวจสอบและทบทวนความสอดคล้องโดยไม่ชักช้า

นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีควรกำหนดองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย ได้แก่

- หลักการ เหตุผล และวัตถุประสงค์ของนโยบาย
- ขอบเขตการบังคับใช้
- โครงสร้าง บทบาท และหน่วยงานรับผิดชอบ
- กระบวนการหรือระบบบริหารจัดการ
- การสื่อสารและส่งเสริมการปฏิบัติตาม
- การติดตามและประเมินประสิทธิผล
- การรายงานต่อฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ
- การทบทวนและปรับปรุงโดยใช้ผลประเมินเป็นข้อมูล

1. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี

นโยบายกำหนดเจตนารมณ์ให้ บวท. ดำเนินกิจการตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและมาตรฐานสากล เพื่อสร้างคุณค่าให้แก่การให้บริการการเดินอากาศ ระบบการบิน และผลประโยชน์แห่งชาติอย่างยั่งยืน

คณะกรรมการ บวท. ผู้บริหาร และพนักงานต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง ความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ เคารพสิทธิของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงคำนึงถึงผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

นโยบายมุ่งให้การกำกับดูแลกิจการนำไปสู่ผลสำคัญ ได้แก่ การมีผลการดำเนินงานที่ดี โดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว การดำเนินกิจการอย่างมีจริยธรรมและรับผิดชอบ การสร้างประโยชน์แก่สังคม และลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

บวท. ต้องสื่อสารนโยบายให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบอย่างทั่วถึง ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตาม และนำผลประเมินไปใช้ทบทวนและพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 212/2569 เรื่อง นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี

2. นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ (Governance, Risk, and Compliance : GRC)

นโยบายมุ่งเชื่อมโยงการกำกับดูแล การบริหารความเสี่ยง และการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ (Governance, Risk Management and Compliance: GRC) เข้ากับการกำหนดยุทธศาสตร์ การตัดสินใจ และการปฏิบัติงานของ บวท.

นโยบายกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการ บวท. คณะกรรมการชุดย่อย ฝ่ายบริหาร เจ้าของกระบวนการ เจ้าของความเสี่ยง หน่วยงานกำกับติดตาม และหน่วยงานตรวจสอบภายในให้ชัดเจน โดยสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนและใช้ข้อมูลร่วมกัน ลดช่องว่างและความซ้ำซ้อนของการทำงาน และคงไว้ซึ่งความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน

บวท. ต้องจัดให้มีการรายงานภาพรวมด้านการกำกับดูแล ความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎหมายต่อฝ่ายบริหารและคณะกรรมการตามรอบเวลาที่กำหนด พร้อมประเมินประสิทธิผลและนำผลไปปรับปรุงระบบการบริหารจัดการแบบบูรณาการ

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 163/2566 เรื่อง นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ (Governance, Risk, and Compliance : GRC) (ฉบับทบทวนปี 2569)

3. นโยบายการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ

นโยบายกำหนดให้ บวท. มีระบบกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่ครอบคลุมการจัดทำทะเบียนกฎหมาย การติดตามการเปลี่ยนแปลง การประเมินผลกระทบและความเสี่ยง การกำหนดผู้รับผิดชอบ การแปลงข้อกำหนดเป็นขั้นตอนปฏิบัติ และการจัดเก็บหลักฐานให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

ทุกหน่วยงานต้องระบุและปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ มติ มาตรฐาน และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับงานของตน พร้อมรายงานข้อจำกัดหรือเหตุไม่ปฏิบัติตามต่อผู้มีอำนาจตามระดับความสำคัญ

หากเกิดเหตุไม่ปฏิบัติตาม ต้องวิเคราะห์สาเหตุ ประเมินผลกระทบ ดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยา กำหนดมาตรการป้องกันการเกิดซ้ำ และติดตามผลจนแล้วเสร็จ ทั้งนี้ การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเป็นความรับผิดชอบร่วมของบุคลากรทุกระดับ มิใช่หน้าที่ของหน่วยงานกำกับการปฏิบัติตามเพียงหน่วยงานเดียว

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 33/2568 เรื่อง นโยบายการกำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบ

4. นโยบายตรวจสอบภายใน

สำนักตรวจสอบภายของ บวท. ในฐานะ Third Line of Defense มีหน้าที่บริการให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service) และบริการให้คำปรึกษา (Advisory Service) ด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม โดยประเมินประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง การกำกับดูแลกิจการ และการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มคุณค่าและยกระดับกระบวนการปฏิบัติงานขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/สำนักตรวจสอบภายใน 507/2568 เรื่อง นโยบายตรวจสอบภายใน

5. นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล

บวท. เห็นว่า เพื่อให้การบริหารทรัพยากรบุคคลมีทิศทางที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาบุคลากรเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 นโยบายการกำกับดูแลองค์กรที่ดี หลักเกณฑ์และแนวทางของระบบประเมินผลรัฐวิสาหกิจ นโยบายบริหารบุคคลภาครัฐ ตลอดจนวิสัยทัศน์ และแผนวิสาหกิจของ บวท. จึงเห็นควรออกประกาศนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อเป็นหลักการและแนวทางในการขับเคลื่อนการวางแผน การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลซึ่งถือเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่าต่อการเติบโตอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 132/2562 เรื่อง นโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคล

6. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐ

นโยบายกำหนดให้ บวท. มีระบบรายงานผลการปฏิบัติงานต่อผู้ถือหุ้นภาครัฐอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันเวลา และเป็นมาตรฐาน โดยครอบคลุม 3 ด้านสำคัญ ได้แก่

1. ผลการดำเนินงานด้านการเงินและมิใช่การเงิน
2. การปฏิบัติตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
3. การปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับ

ให้กำหนดรายการข้อมูล หน่วยงานเจ้าของข้อมูล ผู้รับผิดชอบรวบรวมและสอบทาน ความถี่ ผู้รับรายงาน และรูปแบบการนำเสนอให้ชัดเจน รายงานควรแสดงผลเปรียบเทียบกับเป้าหมาย สาเหตุของความแตกต่าง ปัญหาและอุปสรรค ความเสี่ยง และแนวทางแก้ไข

บวท. ต้องติดตามข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ หรือข้อสั่งการของผู้ถือหุ้นภาครัฐ และรายงานผลการดำเนินการจนแล้วเสร็จ

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 211/2569 เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรายงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นภาครัฐ

7. นโยบายการบริหารสิทธิของผู้ถือหุ้น

นโยบายมุ่งคุ้มครองสิทธิและอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นทุกประเภทสามารถใช้สิทธิตามกฎหมาย หนังสือบริคณห์สนธิ และข้อบังคับ บวท. ได้อย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

บวท. ต้องจัดให้ผู้ถือหุ้นได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพียงพอ และทันเวลา มีช่องทางติดต่อและสอบถามที่ชัดเจน รวมถึงมีกระบวนการตอบข้อซักถาม ข้อเสนอแนะ และข้อร้องเรียนอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

บวท. ต้องจัดทำและรักษาฐานข้อมูล ทะเบียนผู้ถือหุ้น และเอกสารเกี่ยวกับการใช้สิทธิให้ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการรักษาความลับ

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 140/2569 เรื่อง นโยบายการบริหารสิทธิของผู้ถือหุ้น

8. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการประชุมผู้ถือหุ้น

นโยบายกำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ บวท. ตั้งแต่การกำหนดวันประชุมและระเบียบวาระ การจัดทำและจัดส่งหนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการมอบฉันทะ การลงทะเบียน และการเข้าร่วมประชุม

ในระหว่างการประชุม บวท.ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอความคิดเห็นและซักถามอย่างเหมาะสม ดำเนินการพิจารณาและลงคะแนนแยกตามวาระ มีวิธีนับคะแนนที่ชัดเจน และปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเป็นธรรม

ภายหลังการประชุม ต้องจัดทำและเปิดเผยมติหรือรายงานการประชุมภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยบันทึกสาระสำคัญ ข้อซักถาม คำชี้แจง มติ และผลการลงคะแนนอย่างครบถ้วนและตรวจสอบได้

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 144/2569 เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการประชุมผู้ถือหุ้น

9. นโยบายและแนวทางการสรรหากรรมการ บวท.

นโยบายกำหนดให้การสรรหา เสนอชื่อ และแต่งตั้งกรรมการเป็นไปตามกฎหมาย คุณสมบัติมาตรฐาน มติคณะรัฐมนตรี หลักเกณฑ์ของกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม และข้อบังคับ บวท. โดยมีกระบวนการที่โปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้

การสรรหาต้องพิจารณาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ที่จำเป็นตามตารางทักษะของคณะกรรมการ (Skill Matrix) ความหลากหลาย ความเป็นอิสระ ความพร้อมในการอุทิศเวลา ภาระจากการดำรงตำแหน่งในองค์กรอื่น และความขัดแย้งทางผลประโยชน์

ให้พิจารณาสรรหาจากบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจตามสัดส่วนและหลักเกณฑ์ที่กำหนด พร้อมตรวจสอบคุณสมบัติและจัดเก็บเหตุผลกับหลักฐานประกอบการเสนอชื่อหรือแต่งตั้งกรรมการแต่ละรายให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 213/2569 เรื่อง นโยบายและแนวทางการสรรหากรรมการ บวท.

10. นโยบายเพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรม

นโยบายกำหนดให้ บวท. ดำเนินกิจการและติดต่อกับผู้ประกอบการ เจ้าหนี้ คู่ค้า ผู้ส่งมอบ คู่ความร่วมมือ และบุคคลที่เกี่ยวข้องอย่างสุจริต โปร่งใส และเป็นธรรม โดยไม่ใช้อำนาจ สถานะ ข้อมูล หรือทรัพยากรของ บวท. ในลักษณะที่กีดกันหรือจำกัดการแข่งขันโดยไม่เหมาะสม

นโยบายควรครอบคลุมอย่างน้อยเรื่องต่อไปนี้

- การปฏิบัติต่อผู้ประกอบการและคู่แข่งอย่างเป็นธรรม
- การเข้าถึงแหล่งเงินทุนอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม
- การจัดซื้อจัดจ้างและการปฏิบัติต่อคู่ค้าและผู้ส่งมอบโดยไม่เลือกปฏิบัติ
- การต่อต้านการทุจริตและการให้หรือรับสินบน
- การแยกข้อมูลต้นทุน รายได้ และผลการดำเนินงานระหว่างภารกิจเพื่อประโยชน์สาธารณะกับกิจกรรมเชิงพาณิชย์ตามความเหมาะสม

บวท. ต้องไม่ใช้อำนาจตลาดหรือข้อมูลที่ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ บวท. หรือบุคคลใดโดยไม่เป็นธรรม รวมถึงไม่ผลักดันกฎเกณฑ์ที่กีดกันผู้ประกอบการหรือสร้างความได้เปรียบโดยปราศจากเหตุผลอันสมควร

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 139/2569 เรื่อง นโยบายเพื่อการแข่งขันที่เป็นธรรม

11. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน

นโยบายกำหนดประเภทและระดับชั้นของข้อมูลภายใน ผู้มีสิทธิเข้าถึง ผู้รับผิดชอบ และมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล โดยให้เข้าถึงและใช้ข้อมูลตามความจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น

กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องไม่ใช้ เปิดเผย หรือส่งต่อข้อมูลภายในเพื่อซื้อขาย ลงทุน ทำธุรกรรม หรือแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น รวมถึงต้องหลีกเลี่ยงการสนทนาหรือจัดการข้อมูลในพื้นที่และช่องทางที่บุคคลภายนอกอาจเข้าถึงได้

นโยบายต้องกำหนดกระบวนการป้องกัน ตรวจพบ รายงาน และจัดการเมื่อข้อมูลรั่วไหล สูญหาย ถูกเข้าถึงโดยมิชอบ หรือมีเหตุอันควรสงสัย พร้อมจัดเก็บหลักฐานและประเมินผลกระทบต่อ บวท. และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 141/2569 เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันการใช้ข้อมูลภายใน

12. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

นโยบายกำหนดให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานหลีกเลี่ยงและเปิดเผยความสัมพันธ์ประโยชน์ส่วนตน หรือสถานการณ์ที่อาจกระทบ หรือถูกมองว่าอาจกระทบ ต่อความเป็นกลางในการใช้ดุลพินิจและปฏิบัติหน้าที่

ผู้เกี่ยวข้องต้องเปิดเผยข้อมูลเมื่อเริ่มดำรงตำแหน่งหรือเริ่มปฏิบัติงาน ตามรอบเวลาที่ บวท. กำหนด ก่อนเข้าร่วมธุรกรรมที่อาจมีส่วนได้เสีย และเมื่อเกิดเหตุการณ์หรือความสัมพันธ์ใหม่

เมื่อเกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ บุคคลดังกล่าวต้องงดเข้าถึงข้อมูล งดแสดงความคิดเห็น งดร่วมพิจารณา อนุมัติ หรือลงมติ และปฏิบัติตามมาตรการจัดการที่กำหนด เช่น การถอนตัว การเปลี่ยนผู้พิจารณา การให้บุคคลอิสระสอบทาน การจำกัดสิทธิในระบบ หรือการยุติกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 142/2569 เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

13. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านรายการที่เกี่ยวโยงกัน

นโยบายกำหนดกระบวนการตรวจสอบบุคคล ความสัมพันธ์ และรายการที่อาจเข้าข่ายเป็นรายการที่เกี่ยวโยงกันก่อนเริ่มทำธุรกรรมหรือผูกพันตามสัญญา โดยใช้ระบบหรือแบบตรวจสอบที่ บวท. กำหนด

รายการที่เกี่ยวโยงกันต้องมีความจำเป็นและความสมเหตุสมผล เป็นประโยชน์ต่อ บวท. มีราคาและเงื่อนไขที่เป็นธรรม สามารถเปรียบเทียบกับการทำรายการกับบุคคลภายนอกได้ และผ่านการพิจารณาอนุมัติจากผู้ไม่มีส่วนได้เสียตามลำดับอำนาจที่กำหนด

บวท. ต้องจัดเก็บข้อมูลและหลักฐานเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวโยง เหตุผล ความจำเป็น วิธีการกำหนดราคา เงื่อนไข และผลการอนุมัติ พร้อมรายงานหรือเปิดเผยข้อมูลตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และติดตามผลภายหลังการทำรายการเพื่อป้องกันการแบ่งรายการหรือหลีกเลี่ยงอำนาจอนุมัติ

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 143/2569 เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติด้านรายการที่เกี่ยวโยงกัน

14. นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ

นโยบายมุ่งให้การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุของ บวท. เป็นไปตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยยึดหลักความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันอย่างเป็นธรรม

นโยบายครอบคลุมการวางแผนจัดซื้อจัดจ้าง การกำหนดความต้องการและขอบเขตงาน การกำหนดคุณสมบัติและหลักเกณฑ์คัดเลือก การพิจารณาผล การทำและบริหารสัญญา การตรวจรับ การควบคุมพัสดุ และการจำหน่ายพัสดุ

ผู้เกี่ยวข้องต้องเปิดเผยและหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ รักษาความลับของข้อมูลเสนอราคา และไม่ติดต่อหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้เสนอราคาอย่างไม่เหมาะสม

บวท. ต้องตรวจสอบคุณสมบัติ ความสัมพันธ์ ประวัติการเป็นผู้ทิ้งงาน และความเสี่ยงด้านการทุจริตของคู่ค้าตามความเหมาะสม พร้อมจัดให้มีมาตรการป้องกัน ตรวจพบ รายงาน และดำเนินการเมื่อมีพฤติการณ์สมยอมราคา ทุจริต หรือฝ่าฝืนสัญญา

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก 472/2569 เรื่อง นโยบายการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุ

15. นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

นโยบายประกาศเจตนารมณ์ให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานงดรับของขวัญ ของกำนัล ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อป้องกันการทุจริต การจูงใจ การตอบแทน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และภาพลักษณ์ของความไม่เป็นกลาง

บุคลากรต้องปฏิเสธหรือส่งคืนของขวัญและประโยชน์ดังกล่าวอย่างสุภาพ หากมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถปฏิเสธหรือส่งคืนได้ ต้องรายงานผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ และส่งมอบหรือดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวปฏิบัติของ บวท. โดยเร็ว

บวท. ต้องประกาศและสื่อสารนโยบายเป็นประจำทุกปี จัดให้มีช่องทางขอคำปรึกษาและรายงานเหตุการณ์ ติดตามผลการปฏิบัติตาม และนำผลไปปรับปรุงมาตรการป้องกันอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก 1263/2568 และประกาศภาษาอังกฤษที่ ART 1265/2025 เรื่อง นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

16. นโยบายความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแนวปฏิบัติด้านบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บวท.

นโยบายกำหนดให้ บวท. บริหารความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบ โดยระบุและจัดลำดับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย วิเคราะห์อิทธิพล ความพึงพอใจ ความต้องการ ความคาดหวัง และผลกระทบที่สำคัญของแต่ละกลุ่ม

บวท. ต้องจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระยะยาวและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด กิจกรรม ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรให้ชัดเจน และเสนอคณะกรรมการ บวท. ให้ความเห็นชอบก่อนเริ่มปีบัญชี

บวท. ต้องเคารพสิทธิและปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างสุจริต เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ จัดให้มีช่องทางการมีส่วนร่วม การรับข้อเสนอแนะ ข้อร้องเรียน และการเยียวยาผลกระทบ พร้อมรักษาความลับและคุ้มครองผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริต

ให้ติดตามผลการดำเนินงานอย่างน้อยเป็นรายไตรมาส และรายงานต่อฝ่ายบริหาร คณะกรรมการชุดย่อย และคณะกรรมการ บวท. โดยเชื่อมโยงผลการรับฟังและผลการดำเนินงานเข้าสู่ยุทธศาสตร์ การบริหารความเสี่ยง การปรับปรุงบริการ และการพัฒนาความยั่งยืน

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 353/2568 เรื่อง นโยบายความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแนวปฏิบัติด้านบริหารจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย บวท.

17. นโยบายและแนวทางการแสดงความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม

บวท. ดำเนินงานด้านการแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และหลักเกณฑ์การประเมินกระบวนการปฏิบัติงานและการจัดการ Core Business Enablers ของรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ทั้ง 3 ด้านได้แก่

1) บวท. สามารถดำเนินธุรกิจที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมในกระบวนการ (CSR in Process) ที่สอดคล้องตามมาตรฐาน ISO 26000 ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

2) บวท. นำความรู้ขององค์กรมาใช้ในการส่งเสริมนวัตกรรมเพื่อประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน

3) บวท. สามารถทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจภายในองค์กรและสร้างจิตสำนึกด้านความรับผิดชอบต่อสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ครอบคลุมมิติ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างครบถ้วน

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 201/2567 เรื่อง นโยบายและแนวทางการแสดงความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม ของ บวท. (ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2567)

18. นโยบายการพัฒนาความยั่งยืน บวท.

นโยบายกำหนดกรอบการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการกำกับดูแลอย่างสมดุล เพื่อสนับสนุนการสร้างคุณค่าในระยะยาว ความมั่นคงและความต่อเนื่องของบริการการเดินอากาศตลอดจนความสามารถของ บวท. ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

บวท. ต้องระบุปัจจัยและประเด็นความยั่งยืนที่มีสาระสำคัญ โดยใช้ข้อมูลจากมาตรฐานหรือแนวปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและโอกาส ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผลกระทบจากการดำเนินงานของ บวท.

ผลการวิเคราะห์ต้องเชื่อมโยงเข้าสู่แผนวิสาหกิจ แผนปฏิบัติการ การบริหารความเสี่ยง การตัดสินใจลงทุน และการกำหนดโครงการสำคัญ โดยครอบคลุมการใช้ทรัพยากรและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก การพัฒนาบุคลากร สิทธิมนุษยชน ความรับผิดชอบต่อสังคม และการรับผิดชอบต่อคู่ค้า

บวท. ต้องกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ติดตามและรายงานผลต่อฝ่ายบริหารและคณะกรรมการเป็นประจำทุกปี พร้อมเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนอย่างสมดุล โปร่งใส และสอดคล้องกับมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับ

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 393/2568 เรื่อง นโยบายการพัฒนาความยั่งยืน บวท.

19. นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของ บวท.

บวท. ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและความสำคัญของการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคการบินที่มีการปล่อยมลพิษออกสู่อากาศ การลด การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากกิจกรรมขององค์กร รวมถึงการชดเชยการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และสนับสนุนกิจกรรมรักษาสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ตอบสนองเป้าหมายปณิธานระยะยาว (Long-Term Global Aspirational Goal: LTAG) ของ ICAO และนโยบายรัฐบาล

บวท. จึงมุ่งมั่นที่จะดำเนินภารกิจด้วยความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีการจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 571/2567 เรื่อง นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของ บวท.

20. นโยบายเทคโนโลยีดิจิทัล พ.ศ. 2569

บวท. เห็นสมควรกำหนดนโยบายด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ที่มีความสอดรับและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลตามนโยบายภาครัฐ และเกณฑ์ SE-AM บวท. จึงกำหนดแนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทั้งด้านการกำกับดูแลเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการนำเทคโนโลยีมาปรับใช้กับทุกส่วนขององค์กร ด้านการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ด้านการกำกับดูแลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ขององค์กร ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศและไซเบอร์ ด้านบริหารความต่อเนื่องด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัล และด้านการบริหารบุคลากรดิจิทัล

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 111/2569 เรื่อง นโยบายเทคโนโลยีดิจิทัล พ.ศ. 2569

21. นโยบายด้านการจัดการนวัตกรรมของ บวท.

บวท. พิจารณาว่า อุตสาหกรรมการบินมีการปรับตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งในแง่การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีและระบบการทำงานเพื่อรองรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ การวิจัย พัฒนาและนวัตกรรมจึงเกิดขึ้นเพื่อสนับสนุนทั้งความต้องการปริมาณการจราจรทางอากาศในช่วงที่เพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัว หรือแม้ในสถานการณ์ ปัจจุบันที่ทุกภาคส่วนต้องปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ทั้งภายใน และภายนอกองค์กรอย่างครบถ้วน เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้องค์กร โดยมีสัดส่วนรายได้จากนวัตกรรมเพิ่มขึ้น

บวท. จึงมีการกำหนดนโยบายด้านการจัดการนวัตกรรม เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญ กำหนดให้มียุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การปฏิบัติในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร สนับสนุนทรัพยากรในมิติต่าง ๆ มุ่งพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบสนองความพึงพอใจ ยกระดับผลการดำเนินงาน เสริมสร้างให้เกิดวัฒนธรรมนวัตกรรม พัฒนาบุคลากร ส่งเสริมการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการดำเนินงาน รวมถึงจัดให้มีโครงสร้างการบริหารจัดการระบบนวัตกรรมองค์กรและกระบวนการด้านนวัตกรรมขององค์กรที่เป็นระบบและมีความเป็นสากล

เอกสารอ้างอิงภายใน: ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 450/2568 เรื่อง นโยบายด้านการจัดการนวัตกรรมของ บวท.

ส่วนที่ 5 ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของ บวท.

1. บททั่วไป

ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณกำหนดหลักคุณธรรมและมาตรฐานความประพฤติสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อให้การใช้ดุลพินิจ การตัดสินใจ และการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยสุจริต รับผิดชอบ เป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ และคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม

ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณใช้เป็นกรอบสำหรับการดำรงตนและปฏิบัติหน้าที่ การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร การให้คำปรึกษา การพิจารณาข้อร้องเรียนและการแจ้งเบาะแส การบริหารและพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการประเมินและยกระดับพฤติกรรมทางจริยธรรมขององค์กร

กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนมีหน้าที่ศึกษา ทำความเข้าใจ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง หากไม่แน่ใจว่าการกระทำหรือการตัดสินใจใดเหมาะสมหรือไม่ต้องขอคำปรึกษาจากผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบก่อนดำเนินการ

การอ้างว่าไม่ทราบหรือไม่เข้าใจข้อกำหนดไม่เป็นเหตุให้พ้นจากความรับผิด ผู้บังคับบัญชาต้องไม่สั่งการ สนับสนุน เพิกเฉย หรือยอมรับพฤติกรรมที่ขัดต่อกฎหมาย จริยธรรม หรือจรรยาบรรณเพื่อแลกกับความรวดเร็วหรือผลสำเร็จของงาน

การพิจารณาผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ต้องคำนึงถึงทั้งผลลัพธ์และวิธีการที่ใช้เพื่อให้ได้มาซึ่งผลลัพธ์ดังกล่าว โดยผลการดำเนินงานที่ดีไม่สามารถใช้เป็นเหตุยกเว้นการฝ่าฝืนจริยธรรมหรือจรรยาบรรณได้

2. มาตรฐานทางจริยธรรมของ บวท.

มาตรฐานทางจริยธรรมของ บวท. ประกอบด้วยหลักสำคัญ 12 ประการ ดังนี้

1) **ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ** ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมถึงรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ
2) **ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่** ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา โปร่งใส พร้อมรับการตรวจสอบและรับผิดชอบต่อผลจากการกระทำของตน
3) **กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม** กล้าคัดค้านหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือจริยธรรม และไม่เพิกเฉยเมื่อพบการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
4) **คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและมีจิตสาธารณะ** สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่ และไม่กระทำการที่เป็นความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

5) **มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน** ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ ใช้ทรัพยากรและงบประมาณอย่างประหยัดและคุ้มค่า โดยคำนึงถึงคุณภาพ ความปลอดภัย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น

6) **ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ** ใช้ข้อมูลและเหตุผลประกอบการตัดสินใจ ปราศจากอคติ เคารพสิทธิ เสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และความแตกต่างของบุคคล

7) **ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของ บวท.** ประพฤติตนอย่างเหมาะสม มีวินัย เคารพกฎหมาย รักษาเกียรติและศักดิ์ศรีของตน ตลอดจนชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของ บวท.

8) **ไม่เรียก รับ หรือยอมรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่** และหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจว่ามีการให้หรือรับสิ่งตอบแทนเพื่อจูงใจหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

9) **ไม่อาศัยตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ หรือชื่อเสียงของ บวท. แสวงหาประโยชน์** ให้แก่ตนเอง เครือญาติ บุคคลใกล้ชิด หรือพวกพ้อง และไม่ใช้อำนาจหน้าที่ในลักษณะที่เป็นการเอื้อประโยชน์หรือเลือกปฏิบัติ

10) **ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ** รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ทั้งการปฏิบัติงาน ณ สถานที่ทำงานและนอกสถานที่ทำงาน

11) **พัฒนาตนเองและสนับสนุนผู้อื่นในการพัฒนาตนเอง** เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่และการบรรลุภารกิจของ บวท.

12) **มีส่วนร่วมและสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กร** พร้อมร่วมสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เอื้อต่อการประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้อง

เมื่อต้องเผชิญสถานการณ์ที่ไม่มีข้อกำหนดโดยตรง หรือมีทางเลือกหลายทาง ให้พิจารณาคำถามต่อไปนี้ก่อนตัดสินใจ

- การกระทำนั้นชอบด้วยกฎหมายและอยู่ภายในอำนาจหน้าที่หรือไม่
- สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรม จรรยาบรรณ และค่านิยม AEROTeam หรือไม่
- คำนึงถึงความปลอดภัย ประโยชน์ส่วนรวม และผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแล้วหรือไม่
- สามารถอธิบายเหตุผลต่อคณะกรรมการ ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้ใช้บริการ และสาธารณะได้หรือไม่
- หากการกระทำดังกล่าวถูกเปิดเผย จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและชื่อเสียงของ บวท. อย่างไร

หากยังมีข้อสงสัย ต้องหยุดการดำเนินการไว้ก่อนเท่าที่สามารถทำได้ และขอคำปรึกษาจากผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ

3. จรรยาบรรณในการดำเนินงานของ บวท.

บวท. ยึดหลักการดำเนินงานที่ปลอดภัย มีคุณภาพ เป็นมาตรฐาน โปร่งใส เป็นธรรม และรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้ใช้บริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

- ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ พันธกรณี มติ และมาตรฐานด้านการบินที่เกี่ยวข้อง
- ให้บริการการเดินอากาศด้วยความปลอดภัย มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ต่อเนื่อง และปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการอย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ
- เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา พร้อมรักษาข้อมูลที่เป็นความลับ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลการปฏิบัติการ และข้อมูลด้านความปลอดภัยตามระดับชั้นและสิทธิการเข้าถึง
- บริหารบุคลากรโดยเคารพสิทธิ ความหลากหลาย และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ส่งเสริมความปลอดภัยและอาชีวอนามัย และให้โอกาสในการพัฒนาและความก้าวหน้าอย่างเป็นธรรม
- ปฏิบัติต่อคู่ค้า เจ้าหนี้ ผู้รับจ้าง คู่ความร่วมมือ และคู่สัญญาด้วยความสุจริต โปร่งใส และเป็นธรรม ไม่เรียกหรือรับประโยชน์โดยมิชอบ และไม่ใช้อำนาจต่อรองเอาเปรียบโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร
- ป้องกันการทุจริต การใช้ข้อมูลภายใน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และการทำรายการที่เกี่ยวโยงกันโดยไม่เหมาะสม
- ใช้และดูแลรักษาทรัพย์สิน งบประมาณ เวลา ระบบสารสนเทศ เทคโนโลยี และทรัพย์สินทางปัญญาของ บวท. เพื่อประโยชน์ของงานอย่างประหยัด คุ้มค่า และปลอดภัย
- รับผิดชอบต่อชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม และสิทธิมนุษยชน รวมถึงป้องกัน บรรเทา และเยียวยาผลกระทบจากการดำเนินงานอย่างเหมาะสม
- สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี ความรู้ และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาความปลอดภัย คุณภาพบริการ ประสิทธิภาพ และความยั่งยืนของกิจการการบิน

4. จรรยาบรรณของกรรมการ บวท.

กรรมการ บวท. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับ บวท. มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และมติคณะกรรมการ โดยยึดประโยชน์สูงสุดของ บวท. และประเทศชาติเป็นสำคัญ

กรรมการ บวท. ต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ความระมัดระวัง และดุลพินิจอย่างเป็นอิสระบนพื้นฐานของข้อมูลที่เพียงพอ สามารถตั้งคำถาม แสดงความเห็น หรือคัดค้านอย่างสร้างสรรค์ และรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของตน

กรรมการ บวท. ต้องไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจ ข้อมูล ทรัพย์สิน หรือโอกาสของ บวท. เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น ต้องเปิดเผยส่วนได้เสียและความขัดแย้งทางผลประโยชน์ งดร่วมพิจารณาหรือลงมติในเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย รักษาความลับของ บวท. และปฏิบัติตามนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่

กรรมการ บวท. ต้องกำกับให้ บวท. มีระบบบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมาย การเปิดเผยข้อมูล การบริหารและพัฒนาบุคลากร การรับข้อร้องเรียนและแจ้งเบาะแส ตลอดจนการพัฒนาความยั่งยืนและนวัตกรรมที่เพียงพอและมีประสิทธิผล

กรรมการ บวท. ต้องกำกับและติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายบริหารโดยไม่แทรกแซงการบริหารงานประจำโดยมิชอบ และต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ

5. จรรยาบรรณของผู้บริหาร

ผู้บริหารต้องนำนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนงาน และมติของคณะกรรมการไปสู่การปฏิบัติอย่างถูกต้อง บริหารงานตามหลักวิชาชีพและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ใช้ข้อมูลที่เพียงพอประกอบการตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจและผลการดำเนินงานของหน่วยงาน

ผู้บริหารต้องรายงานข้อมูลและข้อเท็จจริงต่อผู้บังคับบัญชา ฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และทันเวลา ไม่ปกปิด บิดเบือน หรือเลือกนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือหน่วยงาน

ผู้บริหารต้องปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสุภาพและเป็นธรรม ไม่คุกคาม ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่ใช้อำนาจเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง เครือญาติ บุคคลใกล้ชิด หรือพวกพ้อง พร้อมส่งเสริมให้บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้และความสามารถอย่างเหมาะสม

ผู้บริหารต้องเปิดโอกาสให้พนักงานแสดงความคิดเห็น ขอคำปรึกษา หรือรายงานข้อกังวลโดยสุจริต และต้องไม่ตอบโต้ ข่มขู่ กลั่นแกล้ง หรือสร้างผลกระทบที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งเบาะแส ผู้ร้องเรียน พยาน หรือผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหารต้องจัดให้มีสภาพแวดล้อมการควบคุมที่เหมาะสม บริหารความเสี่ยงและความขัดแย้งทางผลประโยชน์ กำกับให้การติดต่อกับคู่ค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นไปอย่างสุจริต และดำเนินการต่อการฝ่าฝืนกฎหมาย จริยธรรม หรือจรรยาบรรณอย่างเสมอภาค

6. จรรยาบรรณของพนักงาน

พนักงานต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ระมัดระวัง และเต็มกำลังความสามารถ โดยปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ คำสั่ง มาตรฐานวิชาชีพ และข้อกำหนดด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้อง

พนักงานต้องรักษาความพร้อมในการปฏิบัติงาน และไม่กระทำการใดที่อาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย คุณภาพ ความต่อเนื่องของบริการ ทรัพย์สิน ข้อมูล หรือชื่อเสียงของ บวท.

พนักงานต้องแยกประโยชน์ส่วนตนออกจากหน้าที่ ไม่ใช้ตำแหน่ง เวลา ทรัพย์สิน ข้อมูล หรือทรัพยากรของ บวท. เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น และต้องเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามหลักเกณฑ์ที่ บวท. กำหนด

พนักงานต้องรักษาข้อมูลภายใน ข้อมูลส่วนบุคคล ความลับทางธุรกิจ และข้อมูลด้านความมั่นคงหรือความปลอดภัยของการบิน รวมทั้งใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีของ บวท. ตามสิทธิและวัตถุประสงค์ที่ได้รับอนุญาต

พนักงานต้องปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ คู่ค้า ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานด้วยความสุภาพ เป็นธรรม และให้เกียรติ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่คุกคามทางเพศ และไม่กระทำการที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

พนักงานต้องงดรับของขวัญ ของกำนัล หรือประโยชน์อื่นใดจากการปฏิบัติหน้าที่ และเมื่อพบเห็นหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำที่อาจฝ่าฝืนกฎหมาย จริยธรรม หรือจรรยาบรรณ ต้องขอคำปรึกษาหรือแจ้งผ่านช่องทางที่ บวท. กำหนดโดยไม่เพิกเฉย

7. การส่งเสริมและรักษาจริยธรรมและจรรยาบรรณ

บวท. ต้องกำหนดโครงสร้าง หน่วยงานรับผิดชอบ แผนงาน ตัวชี้วัด และทรัพยากรสำหรับการส่งเสริมและรักษาจริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างชัดเจน พร้อมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและติดตามผลตามรอบเวลาที่กำหนด

บวท. ต้องสื่อสารประมวลจริยธรรม จรรยาบรรณ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานรับทราบอย่างทั่วถึง ตั้งแต่เริ่มดำรงตำแหน่งหรือเริ่มปฏิบัติงาน และทบทวนความรู้เป็นระยะ

การส่งเสริมจริยธรรมต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องตลอดปี โดยใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับบทบาทและความเสี่ยงของแต่ละกลุ่ม เช่น การปฐมนิเทศ การอบรม การสื่อสารภายใน การให้คำปรึกษา กรณีศึกษา แบบทดสอบ และการฝึกตัดสินใจจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง

ผู้บริหารทุกระดับต้องเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำ และเสริมแรงพฤติกรรมที่เหมาะสม รวมถึงดำเนินการต่อการฝ่าฝืนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม การยกย่องหรือพิจารณาผลงานและความก้าวหน้าควรคำนึงถึงทั้งผลสัมฤทธิ์และพฤติกรรมที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

บวท. ต้องประเมินผลทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ พฤติกรรม จำนวนและลักษณะการฝ่าฝืน ข้อร้องเรียน ความเชื่อมั่นในการขอคำปรึกษาหรือแจ้งเบาะแส และประสิทธิผลของกิจกรรม โดยไม่จำกัดการประเมินเฉพาะจำนวนกิจกรรมหรือจำนวนผู้เข้าร่วม

ผลการประเมินต้องนำไปใช้ปรับปรุงเนื้อหา วิธีการสื่อสาร กิจกรรม มาตรการควบคุม และกระบวนการบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

8. การให้คำปรึกษาด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณ

บวท. ต้องจัดให้มีช่องทางสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานขอคำปรึกษาด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณก่อนตัดสินใจหรือดำเนินการ โดยเฉพาะเรื่องของขวัญและประโยชน์อื่นใด ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูลภายใน การติดต่อคู่ค้า การจัดซื้อจัดจ้าง การใช้อำนาจหน้าที่ และการปฏิบัติต่อบุคลากร

ช่องทางการให้คำปรึกษาต้องแยกจากช่องทางแจ้งเบาะแสหรือร้องเรียนอย่างชัดเจน แต่สามารถส่งต่อเรื่องระหว่างกันได้เมื่อพบข้อเท็จจริงที่อาจเข้าข่ายการฝ่าฝืน โดยต้องแจ้งให้ผู้ขอคำปรึกษาทราบตามความเหมาะสม

ผู้ให้คำปรึกษาต้องรักษาความลับ ให้คำแนะนำบนพื้นฐานของกฎหมาย นโยบาย และข้อเท็จจริงที่เพียงพอ รวมถึงจัดเก็บประเด็นและหลักเกณฑ์การให้คำปรึกษาในลักษณะที่ไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเกินจำเป็น เพื่อให้การให้คำตอบมีความสอดคล้องและใช้เป็นข้อมูลพัฒนาแนวปฏิบัติได้

หากเรื่องมีความซับซ้อนหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบสูง ผู้ให้คำปรึกษาต้องประสานหน่วยงานด้านกฎหมาย การกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ การบริหารทรัพยากรบุคคล การตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานเจ้าของเรื่องตามความจำเป็น โดยต้องหลีกเลี่ยงการให้คำวินิจฉัยในเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย

9. การแจ้งเบาะแสและการรับเรื่องร้องเรียน

บวท. ต้องจัดให้มีช่องทางแจ้งเบาะแสและร้องเรียนหลายรูปแบบที่เข้าถึงได้ สะดวก ปลอดภัย และเหมาะสมกับผู้ใช้งานแต่ละกลุ่ม โดยกำหนดผู้รับเรื่องที่มีความเป็นอิสระ ขั้นตอนการรับและคัดกรองเรื่อง ระดับความเร่งด่วน ระยะเวลาดำเนินการ หลักเกณฑ์การส่งต่อ และวิธีรักษาพยานหลักฐานให้ชัดเจน

บวท. ต้องรักษาความลับเกี่ยวกับตัวผู้แจ้งเบาะแส ผู้ร้องเรียน ผู้ถูกร้อง พยาน และผู้ให้ข้อมูล โดยเปิดเผยข้อมูลเฉพาะเท่าที่จำเป็นต่อการตรวจสอบและตามที่กฎหมายกำหนด

ผู้แจ้งเบาะแส ผู้ร้องเรียน พยาน และผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริตต้องได้รับการคุ้มครองจากการตอบโต้ ข่มขู่ กลั่นแกล้ง โยกย้าย ลดสิทธิ หรือผลกระทบที่ไม่เป็นธรรม แม้ผลการตรวจสอบจะไม่พบการกระทำผิด หากบุคคลดังกล่าวมีเหตุอันสมควรในการเชื่อว่าข้อมูลที่แจ้งเป็นความจริง

กระบวนการตรวจสอบต้องเป็นอิสระ เป็นธรรม รักษาความลับ ยึดข้อเท็จจริง และหลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ผู้ถูกร้องต้องได้รับโอกาสชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานอย่างเหมาะสม โดยไม่เปิดเผยข้อมูลที่อาจกระทบต่อความปลอดภัยของผู้แจ้งหรือความสมบูรณ์ของการตรวจสอบ

เมื่อข้อกล่าวหามีมูล ต้องดำเนินการแก้ไขหรือเยียวยาผลกระทบ ดำเนินการทางวินัย กฎหมาย หรือสัญญาตามความเหมาะสม วิเคราะห์สาเหตุและช่องโหว่ของระบบ และปรับปรุงมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ

10. การตรวจสอบ ติดตาม และรายงานผล

หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจริยธรรมและจรรยาบรรณ เช่น

- ผลการสื่อสาร การอบรม และกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรม
- ระดับความรู้ ความเข้าใจ และการรับรู้ของบุคลากร
- จำนวนและลักษณะของการขอคำปรึกษา
- จำนวน ประเภท และสถานะของข้อร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแส
- เหตุการณ์และลักษณะการฝ่าฝืน
- ระยะเวลาและผลการดำเนินการตรวจสอบ
- มาตรการแก้ไข เยียวยา และป้องกันการเกิดซ้ำ
- ความเชื่อมั่นของบุคลากรต่อช่องทางให้คำปรึกษาและแจ้งเบาะแส

ให้รายงานผลต่อฝ่ายบริหาร คณะกรรมการชุดย่อย และคณะกรรมการ บวท. ตามโครงสร้างและรอบเวลาที่กำหนด โดยเหตุร้ายแรงหรือเหตุที่อาจกระทบต่อความปลอดภัย ชื่อเสียง ฐานะการเงิน หรือความต่อเนื่องของบริการต้องได้รับการยกระดับรายงานโดยไม่รอรอบปกติ

รายงานต้องไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลที่เป็นความลับเกินกว่าความจำเป็น แต่ต้องมีรายละเอียดเพียงพอให้คณะกรรมการสามารถประเมินแนวโน้ม ความเสี่ยง สาเหตุ และประสิทธิผลของระบบตลอดจนให้ข้อสั่งการและติดตามผลได้

บวท. ต้องประเมินคุณภาพและประสิทธิผลของกระบวนการส่งเสริมจริยธรรม การให้คำปรึกษา การรับเรื่องร้องเรียน การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส และการดำเนินการต่อการฝ่าฝืน พร้อมนำบทเรียนและผลประเมินไปปรับปรุงประมวล แนวปฏิบัติ การฝึกอบรม ระบบควบคุมภายใน และกระบวนการบริหารบุคลากรอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 6 แนวปฏิบัติที่ควรกระทำและข้อพึงระวัง

1. แนวปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมของ บวท.

กรรมการ บวท. ผู้บริหาร และพนักงานควรยึดถือมาตรฐานทางจริยธรรมเป็นกรอบในการใช้ดุลพินิจและปฏิบัติหน้าที่ โดยมีแนวปฏิบัติที่สำคัญ ดังนี้

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ

- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี รับผิดชอบต่อผลของการกระทำ และพร้อมรับการตรวจสอบ
- กล้าทักท้วงหรือคัดค้านคำสั่งและการกระทำที่อาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัย หรือขัดต่อประโยชน์ของ บวท. และส่วนรวม
- แยกประโยชน์ส่วนตนออกจากการปฏิบัติหน้าที่ และเปิดเผยความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ที่อาจกระทบต่อความเป็นกลาง
- ใช้ทรัพย์สิน งบประมาณ เวลา ข้อมูล และทรัพยากรของ บวท. อย่างประหยัด คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อภารกิจ
- ปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และผู้ร่วมงานอย่างสุภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ
- รักษาภาพลักษณ์ ชื่อเสียง และความน่าเชื่อถือของ บวท. ทั้งในการปฏิบัติหน้าที่และการแสดงออกต่อสาธารณะ
- ปฏิเสธสินบน ของขวัญ ของกำนัล การเลี้ยงรับรอง หรือประโยชน์อื่นใดที่อาจมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ
- ไม่ใช้ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ ข้อมูล หรือความสัมพันธ์ของ บวท. เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง
- รักษามาตรฐานและคุณภาพของงาน พัฒนาความรู้ความสามารถของตนอย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการพัฒนาของผู้ร่วมงาน
- มีส่วนร่วมในกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมองค์กรที่ดี

ข้อพึงระวัง

- การอาศัยช่องว่างของกฎหมาย ระเบียบ หรือขั้นตอนเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
- การให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ บิดเบือน ปกปิด หรือเลือกนำเสนอเฉพาะข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือหน่วยงาน

- การนิ่งเฉยเมื่อพบการทุจริต การฝ่าฝืนกฎหมาย หรือการกระทำที่อาจกระทบต่อความปลอดภัยและประโยชน์ส่วนรวม
- การใช้อคติ ความสนิทสนม ความสัมพันธ์ส่วนตัว หรืออิทธิพลอื่นใดเป็นเหตุในการตัดสินใจ
- การเรียก รับ หรือยอมรับของขวัญ ของกำนัล การเลี้ยงรับรอง หรือประโยชน์ที่อาจทำให้เกิดความไม่เป็นกลาง
- การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่บุคคลใกล้ชิดหรือผู้มีความสัมพันธ์กับตน
- การปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจและผลการปฏิบัติงานของตน
- การประพฤติหรือแสดงออกในลักษณะที่อาจทำให้ บวท. เสื่อมเสียชื่อเสียงหรือสูญเสียความเชื่อมั่น

2. แนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของคณะกรรมการ บวท.

กรรมการ บวท. ควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ความระมัดระวัง และความซื่อสัตย์สุจริต โดยยึดประโยชน์สูงสุดของ บวท. ประเทศชาติ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นสำคัญ

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ

- กำกับดูแล บวท. ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ข้อบังคับ มติผู้ถือหุ้น นโยบายของรัฐ และหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- ใช้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอประกอบการพิจารณา พร้อมซักถามหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อมีข้อสงสัย
- ติดตามผลการดำเนินงาน ความปลอดภัย ความเสี่ยงสำคัญ การควบคุมภายใน และการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างสม่ำเสมอ
- เปิดเผยส่วนได้เสียและความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างครบถ้วน รวมทั้งงดร่วมพิจารณาหรือลงมติในเรื่องที่ตนมีส่วนได้เสีย
- รักษาความลับและใช้ข้อมูลของ บวท. เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่
- สนับสนุนให้ บวท. มีระบบบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การตรวจสอบ และการรับเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิผล
- ปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ข้อพึงระวัง

- การก้าวก่ายหรือแทรกแซงการบริหารงานประจำโดยไม่มีเหตุอันสมควร
- การสั่งการฝ่ายบริหารหรือพนักงานโดยตรงข้ามสายการบังคับบัญชา เว้นแต่เป็นไปตามอำนาจหน้าที่หรือได้รับมอบหมาย
- การใช้ข้อมูล ตำแหน่ง หรืออำนาจของกรรมการเพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลใกล้ชิด
- การรับผลประโยชน์จากคู่ค้า คู่สัญญา หรือบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาของ บวท.
- การละเลยเหตุทุจริต การฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบกพร่องของระบบควบคุม หรือความเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบร้ายแรง
- การแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อมูลต่อสาธารณะในลักษณะที่อาจผูกพันหรือกระทบต่อชื่อเสียงของ บวท. โดยไม่มีอำนาจ

3. แนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้บริหาร

ผู้บริหารควรบริหารงานอย่างมืออาชีพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ พร้อมเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา และสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมให้บุคลากรกล้าปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ

- ตัดสินใจภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ โดยยึดกฎหมาย นโยบาย ข้อมูลที่เพียงพอ และประโยชน์ของ บวท. เป็นสำคัญ
- จัดให้มีระบบควบคุม การจัดเก็บหลักฐาน และการรายงานข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันเวลา
- กล้ายอมรับและรับผิดชอบเมื่อเกิดข้อผิดพลาด พร้อมเร่งแก้ไขและป้องกันมิให้เกิดซ้ำ
- บริหารและประเมินบุคลากรด้วยหลักความรู้ความสามารถ ผลงาน และความเป็นธรรม โดยไม่เลือกปฏิบัติ
- เปิดเผยและจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของตน รวมทั้งกำกับให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติเช่นเดียวกัน
- ปฏิเสธของขวัญ ของกำนัล การเลี้ยงรับรอง และประโยชน์อื่นใดที่อาจกระทบต่อความเป็นกลาง
- เปิดโอกาสให้พนักงานแสดงความคิดเห็น ทักท้วง หรือแจ้งข้อกังวลโดยสุจริต โดยไม่ถูกตอบโต้หรือได้รับผลกระทบที่ไม่เป็นธรรม
- ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังคม และสิ่งแวดล้อมในการบริหารงานและการตัดสินใจ

ข้อพึงระวัง

- การใช้ดุลพินิจเกินขอบเขตอำนาจหรือหลีกเลี่ยงกระบวนการอนุมัติที่กำหนด
- การกดดันหรือสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอน หรือมาตรฐานความปลอดภัย
- การเลือกปฏิบัติ การเอื้อพวกพ้อง การคุกคาม หรือการใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม
- การปกปิด บิดเบือน หรือลดทอนความร้ายแรงของปัญหาเพื่อรักษาผลงานหรือหลีกเลี่ยงความรับผิด
- การติดต่อหรือตกลงกับคู่ค้าและคู่สัญญานอกกระบวนการที่ บวท. กำหนด
- การใช้หรือเปิดเผยข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือบุคคลอื่น
- การตอบโต้ กลั่นแกล้ง หรือสร้างผลกระทบต่อผู้แจ้งข้อกังวลหรือผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริต

4. แนวปฏิบัติตามจรรยาบรรณของพนักงาน

พนักงานควรปฏิบัติหน้าที่อย่างซื่อสัตย์ รับผิดชอบ และเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย ความต่อเนื่องและคุณภาพของบริการ รวมทั้งชื่อเสียงของ บวท.

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ

- ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอนปฏิบัติงาน และมาตรฐานวิชาชีพอย่างเคร่งครัด
- ตรวจสอบความพร้อมของตนเอง ระบบ อุปกรณ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องก่อนเริ่มปฏิบัติงาน
- บันทึกและรายงานข้อมูลตามข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้
- รักษาความลับ ข้อมูลส่วนบุคคล ข้อมูลการปฏิบัติการ ทรัพย์สิน และทรัพย์สินทางปัญญาของ บวท.
- ปฏิบัติต่อผู้ใช้บริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเพื่อนร่วมงานด้วยความสุภาพ ให้เกียรติ และเท่าเทียม
- ปฏิเสธของขวัญ ของกำนัล การเลี้ยงรับรอง หรือประโยชน์อื่นใดที่เกี่ยวเนื่องกับการปฏิบัติหน้าที่
- เปิดเผยความสัมพันธ์หรือผลประโยชน์ที่อาจส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่หรือการใช้ดุลพินิจ
- รายงานเหตุผิดปกติ ความเสี่ยง ข้อผิดพลาด หรือการกระทำที่อาจฝ่าฝืนกฎหมายและจรรยาบรรณโดยไม่ชักช้า

ข้อพึงระวัง

- การละเลยหรือลัดขั้นตอนเพื่อให้งานแล้วเสร็จเร็วขึ้น โดยเฉพาะขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย
- การบันทึกข้อมูลย้อนหลัง การแก้ไขข้อมูล หรือการรับรองข้อมูลที่ไม่ตรงกับข้อเท็จจริง
- การส่งข้อมูลของ บวท. ผ่านบัญชีส่วนตัวหรือช่องทางที่ บวท. ไม่อนุญาต
- การนำทรัพย์สิน เวลา งบประมาณ หรือทรัพยากรของ บวท. ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว
- การรับการเลี้ยงรับรอง ส่วนลด สิทธิพิเศษ หรือประโยชน์ที่เกินสมควรจากผู้เกี่ยวข้องกับงาน
- การประกอบอาชีพหรือดำเนินกิจกรรมภายนอกที่ขัดกับผลประโยชน์ของ บวท. หรือกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่
- การเผยแพร่ข้อความ ภาพ เอกสาร หรือความคิดเห็นที่เปิดเผยข้อมูลลับหรืออาจกระทบต่อชื่อเสียงขององค์กร

5. ตัวอย่างพฤติกรรมที่ควรกระทำ

ตัวอย่างพฤติกรรมที่สะท้อนการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ ได้แก่

- แจ้งความสัมพันธ์กับผู้เสนอราคาก่อนเข้าร่วมกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง และงดร่วมพิจารณาหรือลงมติตามมาตรการที่ บวท. กำหนด
- ปฏิเสธของขวัญจากคู่ค้าอย่างสุภาพ ชี้แจงนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่ และรายงานเหตุการณ์ผ่านช่องทางที่กำหนด
- หยุด ชะลอ หรือยกระดับการปฏิบัติงานเมื่อพบความเสี่ยงที่อาจกระทบต่อความปลอดภัย แม้การดำเนินการดังกล่าวอาจส่งผลต่อระยะเวลาหรือเป้าหมายของงาน
- ตรวจสอบแหล่งที่มา ความครบถ้วน และความถูกต้องของข้อมูลก่อนเสนอผู้บริหารใช้ประกอบการตัดสินใจ หรือเผยแพร่ต่อบุคคลภายนอก
- ขออนุญาตหรือคำปรึกษาก่อนนำข้อมูล ภาพ เครื่องหมาย ทรัพย์สิน หรือทรัพยากรของ บวท. ไปใช้ในกิจกรรมภายนอก
- รายงานหรือแจ้งเบาะแสโดยสุจริตเมื่อพบการทุจริต การคุกคาม การเลือกปฏิบัติ การปกปิดข้อผิดพลาด หรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
- แจ้งและแก้ไขข้อมูลโดยเร็วเมื่อพบว่ารายงานหรือเอกสารที่ส่งไปแล้วมีข้อผิดพลาด พร้อมเก็บหลักฐานและวิเคราะห์สาเหตุเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ

6. ตัวอย่างพฤติกรรมที่ไม่ควรกระทำและข้อพึงระวัง

ตัวอย่างพฤติกรรมที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ ได้แก่

- แบ่งซื้อแบ่งจ้าง กำหนดคุณลักษณะเฉพาะ หรือออกแบบเงื่อนไขเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง
- เรียก รับ หรือยอมรับของขวัญ การเลี้ยงรับรอง ส่วนลด สิทธิพิเศษ หรือผลประโยชน์ที่เชื่อมโยงกับการตัดสินใจในหน้าที่
- เปิดเผยหรือส่งต่อข้อมูลภายใน ข้อมูลการปฏิบัติการ หรือข้อมูลส่วนบุคคลให้แก่ผู้ที่ไม่มีหน้าที่หรือสิทธิเข้าถึง
- ใช้ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ หรือชื่อเสียงของ บวท. ขอความช่วยเหลือหรือแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง เครือญาติ หรือพวกพ้อง
- เพิกเฉยต่อคำสั่ง สภาพการทำงาน หรือเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัย เพราะเกรงว่าจะกระทบต่อผลงาน ระยะเวลา หรือผู้บังคับบัญชา
- ปกปิด ทำลาย แก้ไข หรือจัดทำหลักฐานอันเป็นเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงความรับผิด
- ตอบโต้ กลั่นแกล้ง ข่มขู่ ลดโอกาส หรือสร้างผลกระทบที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้แจ้งข้อกังวล ผู้แจ้งเบาะแส หรือผู้ให้ข้อมูลโดยสุจริต

ตารางตัวอย่างการตัดสินใจเชิงจริยธรรม

สถานการณ์	แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ	ข้อพึงระวัง
คู่ค้าส่งของขวัญในระหว่างการพิจารณางาน	ปฏิเสธของขวัญอย่างสุภาพ ชี้แจงนโยบายของ บวท. และรายงานเหตุการณ์ตามช่องทางที่กำหนด	ไม่ควรรับไว้ก่อนโดยอ้างว่าจะพิจารณามูลค่าหรือความเหมาะสมในภายหลัง
พบว่าญาติหรือบุคคลใกล้ชิดเกี่ยวข้องกับผู้เสนอราคา	เปิดเผยความสัมพันธ์ทันที และงดร่วมพิจารณา เข้าถึงข้อมูล หรือลงมติตามมาตรการที่กำหนด	ไม่ควรปกปิดโดยอ้างว่ายังมิได้ให้ความช่วยเหลือหรือยังไม่มีผลต่อการตัดสินใจ
ได้รับคำสั่งที่อาจขัดต่อกฎหมาย ระเบียบ หรือมาตรฐานความปลอดภัย	ทักท้วงและขอให้ยืนยันคำสั่ง ตรวจสอบข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง และยกระดับเรื่องต่อผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบ	ไม่ควรปฏิบัติตามโดยไม่ตรวจสอบเพียงเพราะเป็นคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

สถานการณ์	แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ	ข้อพึงระวัง
จำเป็นต้องส่งข้อมูลเร่งด่วนให้แก่บุคคลภายนอก	ตรวจสอบตัวตนและสิทธิของผู้รับ ขออนุมัติผู้มีอำนาจ และใช้ช่องทางที่ บวท. กำหนด	ไม่ควรใช้บัญชีส่วนตัวหรือช่องทางที่ไม่มีมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเพียงเพราะสะดวกหรือรวดเร็วกว่า
พบข้อผิดพลาดในรายงานภายหลังจากส่งแล้ว	แจ้งผู้เกี่ยวข้องโดยเร็ว แก้ไขข้อมูลตามกระบวนการ เก็บหลักฐานเดิม และบันทึกสาเหตุของข้อผิดพลาด	ไม่ควรลบ แก้ไข หรือจัดทำหลักฐานใหม่เพื่อปกปิดข้อผิดพลาด
พบความผิดปกติที่อาจกระทบต่อความปลอดภัยของบริการ	หยุดหรือชะลอการดำเนินงานเท่าที่จำเป็น แจ้งผู้รับผิดชอบ และดำเนินการตามขั้นตอนจัดการเหตุผิดปกติ	ไม่ควรเพิกเฉยหรือดำเนินงานต่อเพื่อให้เป็นไปตามกำหนดเวลาโดยไม่ประเมินความเสี่ยง
ได้รับการติดต่อจากคู่ค้านอกกระบวนการที่กำหนด	ปฏิเสธการหารือในประเด็นที่อาจกระทบต่อความเป็นธรรม บันทึกเหตุการณ์ และแจ้งผู้รับผิดชอบ	ไม่ควรให้ข้อมูล คำแนะนำ หรือสัญญาณที่อาจทำให้คู่ค้ารายนั้นได้เปรียบผู้ประกอบการรายอื่น

ตัวอย่างข้างต้นให้ใช้เป็นแนวทางประกอบการพิจารณา มิใช่ข้อยกเว้นหรือรายการที่ครอบคลุมทุกกรณี เมื่อเผชิญสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจน ให้คำนึงถึงความชอบด้วยกฎหมาย ความปลอดภัย ประโยชน์ส่วนรวม ความเป็นธรรม ความโปร่งใส และผลกระทบต่อความเชื่อมั่นใน บวท. หากยังไม่สามารถตัดสินใจได้ ควรขอคำปรึกษาก่อนดำเนินการและบันทึกเหตุผลหรือแนวทางที่ได้รับไว้เป็นหลักฐาน

บวท. ควรนำแนวปฏิบัติและกรณีตัวอย่างในส่วนนี้ไปใช้ในการสื่อสาร การฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และการประเมินความรับรู้ของบุคลากร รวมทั้งทบทวนให้สอดคล้องกับความเสี่ยง เหตุการณ์จริง ข้อร้องเรียน และผลการประเมินด้านจริยธรรม เพื่อให้แนวปฏิบัติมีความเหมาะสมและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิผลอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ 7 การนำคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณไปปฏิบัติ

1. การถ่ายทอดและสื่อสารภายในองค์กร

บวท. ต้องจัดทำแผนการถ่ายทอดและสื่อสารคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณเป็นประจำทุกปี โดยกำหนดวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ประเด็นสำคัญ ช่องทาง ความถี่ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และวิธีการประเมินผลให้ชัดเจน ทั้งนี้ ต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ ระดับความเสี่ยง และลักษณะการปฏิบัติงานของแต่ละกลุ่ม

การสื่อสารควรดำเนินการผ่านช่องทางที่หลากหลาย เช่น การสื่อสารจากคณะกรรมการและผู้บริหาร การประชุมหน่วยงาน การปฐมนิเทศ ระบบสารสนเทศภายใน สื่อดิจิทัล คู่มือฉบับย่อ ข่าวสาร กิจกรรมรณรงค์ และกรณีศึกษาจากการปฏิบัติงานจริง โดยใช้ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่บุคลากรอาจพบในการทำงาน

การสื่อสารต้องเป็นกระบวนการสองทาง เปิดโอกาสให้บุคลากรซักถาม แสดงความคิดเห็น หรือสะท้อนปัญหาในการนำคู่มือและประมวลไปใช้ รวมทั้งต้องแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยเร็วเมื่อมีการแก้ไขคู่มือ ประมวล นโยบาย หรือแนวปฏิบัติที่สำคัญ

สำหรับคู่ค้า ผู้รับจ้าง ที่ปรึกษา ผู้แทน หรือบุคคลซึ่งปฏิบัติงานแทนหรือในนามของ บวท. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสื่อสารข้อกำหนดและความคาดหวังด้านจริยธรรม การต่อต้านการทุจริต การรักษาความลับ ความปลอดภัยของข้อมูล และความยั่งยืนตามความเหมาะสมกับลักษณะความสัมพันธ์และระดับความเสี่ยง

2. การสร้างความรู้และความตระหนัก

การสร้างความรู้และความตระหนักต้องมุ่งให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานเข้าใจทั้งหลักการ เหตุผล และผลกระทบของการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติตามคู่มือและประมวล มิใช่มุ่งให้จดจำข้อกำหนดหรือข้อห้ามเพียงอย่างเดียว

บวท. ควรใช้วิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น สถานการณ์จำลอง คำถามประกอบการตัดสินใจ การอภิปรายกรณีศึกษา บทเรียนจากข้อร้องเรียนหรือเหตุการณ์จริงโดยไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล และตัวอย่างจากกระบวนการที่มีความเสี่ยงสูง ได้แก่

- การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารสัญญา
- การรับหรือให้ของขวัญ ของกำนัล และการเลี้ยงรับรอง
- การเปิดเผยและจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- การทำรายการที่เกี่ยวโยงกัน
- การใช้และเปิดเผยข้อมูลภายใน
- การใช้อำนาจอนุมัติและการใช้ทรัพยากรของ บวท.

- การปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและความต่อเนื่องของบริการการเดินอากาศ

การประเมินผลควรครอบคลุมทั้งระดับความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ ความมั่นใจในการขอคำปรึกษาหรือแจ้งข้อกังวล และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตหรือวัดผลได้

3. การอบรมและพัฒนาบุคลากร

บวท. ต้องจัดให้มีหลักสูตรพื้นฐานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี จริยธรรม และจรรยาบรรณสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานทุกคน รวมทั้งจัดหลักสูตรเฉพาะตามบทบาท หน้าที่ และระดับความเสี่ยงของผู้ปฏิบัติงาน เช่น

- กรรมการและกรรมการชุดย่อย
- ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาทุกระดับ
- ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ
- คณะกรรมการกำหนดขอบเขตงาน คณะกรรมการพิจารณาผล และคณะกรรมการตรวจรับ
- ผู้ปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชี งบประมาณ และการจัดหาแหล่งเงินทุน
- ผู้ดูแลข้อมูล ระบบสารสนเทศ และข้อมูลส่วนบุคคล
- ผู้ปฏิบัติงานด้านทรัพยากรบุคคล กฎหมาย กำกับการปฏิบัติตาม และบริหารความเสี่ยง
- ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและความต่อเนื่องของบริการการเดินอากาศ

การอบรมควรดำเนินการเมื่อเริ่มปฏิบัติงาน เมื่อได้รับแต่งตั้งหรือเปลี่ยนแปลงบทบาท เมื่อมีการแก้ไขกฎหมาย นโยบาย หรือประมวลที่มีนัยสำคัญ และตามรอบระยะเวลาที่ บวท. กำหนด

ให้มีการกำหนดเกณฑ์ผ่าน การทดสอบหรือประเมินผล การอบรมเพิ่มเติมสำหรับผู้ที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ และการจัดเก็บประวัติการอบรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถติดตามความครบถ้วนและประเมินประสิทธิผลของการพัฒนาบุคลากรได้

4. การแสดงการรับรู้และยอมรับที่จะปฏิบัติตาม

กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และบุคคลซึ่งอยู่ในขอบเขตการบังคับใช้ตามที่ บวท. กำหนดต้องรับทราบและยืนยันว่าจะปฏิบัติตามคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เอกสารลงนาม หรือวิธีการอื่นที่ บวท. กำหนด ภายในระยะเวลาที่กำหนด

การยืนยันดังกล่าวควรดำเนินการเมื่อเริ่มปฏิบัติหน้าที่ ตามรอบระยะเวลาที่ บวท. กำหนด และเมื่อมีการแก้ไขคู่มือและประมวลในสาระสำคัญ โดยอาจเชื่อมโยงกับกระบวนการต่อไปนี้ตามความเหมาะสม

- การเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- การรับทราบนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลจากการปฏิบัติหน้าที่
- การรักษาความลับและการคุ้มครองข้อมูล
- การรับทราบข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่เฉพาะ
- การยืนยันว่า ได้ศึกษาและเข้าใจสาระสำคัญของคู่มือและประมวลฉบับปรับปรุง

การลงนามหรือยืนยันการรับทราบมิใช่เพียงขั้นตอนด้านเอกสาร และไม่ใช้ทดแทนการสื่อสารหรือการอบรม บวท. ต้องจัดเก็บหลักฐาน ติดตามผู้ที่ยังมิได้ดำเนินการ และกำหนดมาตรการติดตามให้ครบถ้วนตามระยะเวลาที่กำหนด

5. หน้าที่ของหน่วยงานรับผิดชอบ

การนำคู่มือและประมวลไปปฏิบัติเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกหน่วยงาน โดยกำหนดบทบาทสำคัญ ดังนี้

- **หน่วยงานด้านการกำกับดูแลกิจการที่ดี** ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประสานงาน จัดทำแผน สื่อสาร ติดตาม ประเมินผล และรวบรวมรายงานภาพรวม รวมทั้งเสนอแนวทางปรับปรุงต่อฝ่ายบริหารและคณะกรรมการ
- **หน่วยงานด้านกฎหมายและการกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ** ให้คำปรึกษา ติดตามการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด ประเมินความเสี่ยงด้านการไม่ปฏิบัติตาม และสนับสนุนการจัดการกรณีที่อาจฝ่าฝืน
- **หน่วยงานด้านทรัพยากรบุคคล** สนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กร การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การประเมินพฤติกรรม และการดำเนินการทางวินัยอย่างเป็นธรรม
- **หน่วยงานด้านการสื่อสารองค์กร** สนับสนุนการออกแบบเนื้อหา ช่องทาง และรูปแบบการสื่อสารให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสม
- **หน่วยงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ** สนับสนุนระบบการรับทราบ การเรียนรู้ การจัดเก็บข้อมูล และช่องทางการให้คำปรึกษาหรือแจ้งเบาะแสให้มีความมั่นคงปลอดภัย
- **หน่วยงานตรวจสอบภายใน** ประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของกระบวนการอย่างเป็นอิสระตามแผนการตรวจสอบ
- **ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาทุกระดับ** ต้องเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำ กำกับติดตาม และไม่ยอมรับการฝ่าฝืนเพื่อแลกกับผลสำเร็จของงาน

- **ทุกหน่วยงาน** มีหน้าที่นำหลักการและข้อกำหนดไปบูรณาการในกระบวนการปฏิบัติงาน จัดเก็บหลักฐาน ติดตามความเสี่ยง และรายงานปัญหาหรือข้อจำกัดต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ

หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องกำหนดผู้รับผิดชอบ ทรัพยากร ระยะเวลา และสายบังคับบัญชาให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถติดตามและตรวจสอบผลการดำเนินงานได้

6. การให้คำปรึกษาและการแจ้งเบาะแส

บวท. ต้องจัดให้มีช่องทางการให้คำปรึกษาและช่องทางการแจ้งเบาะแสที่เข้าถึงได้สะดวก ปลอดภัย และเหมาะสมกับลักษณะของเรื่อง โดยแยกวัตถุประสงค์ของแต่ละช่องทางให้ชัดเจน ดังนี้

- **ช่องทางการให้คำปรึกษา** ใช้สำหรับขอคำแนะนำก่อนตัดสินใจหรือดำเนินการในเรื่องที่ไม่แน่ใจ เช่น ของขวัญ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การใช้ข้อมูล การติดต่อคู่ค้า และการปฏิบัติต่อบุคลากร
- **ช่องทางการแจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน** ใช้สำหรับแจ้งเหตุหรือพฤติการณ์ที่อาจเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ นโยบาย จริยธรรม หรือจรรยาบรรณ

ผู้ปฏิบัติงานต้องสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับผิดชอบ ช่องทางติดต่อ ขั้นตอน ระยะเวลาดำเนินการ หลักเกณฑ์การส่งต่อ และขอบเขตการรักษาความลับได้โดยง่าย รวมทั้งสามารถแจ้งเรื่องโดยไม่เปิดเผยชื่อได้ในกรณีที่ บวท. กำหนด

หากข้อมูลที่ได้รับผ่านช่องทางการให้คำปรึกษามีพฤติการณ์ที่อาจเป็นการกระทำผิดหรือก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรง ให้ดำเนินการส่งต่อไปยังกระบวนการรับเรื่องร้องเรียนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำนึงถึงความจำเป็น การรักษาความลับ และสิทธิของผู้เกี่ยวข้อง

กรณีที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของการบิน ความต่อเนื่องของบริการ หรือความเสียหายร้ายแรง ต้องมีช่องทางยกระดับและรายงานต่อผู้มีอำนาจโดยไม่ชักช้า

7. การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสและผู้ให้ข้อมูล

ห้ามกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน หรือบุคคลใดตอบโต้ ข่มขู่ คุกคาม กลั่นแกล้ง โยกย้าย ลดสิทธิประเมินผลอย่างไม่เป็นธรรม ขัดขวางความก้าวหน้า หรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อผู้แจ้งเบาะแส ผู้ร้องเรียน พยาน ผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบซึ่งดำเนินการโดยสุจริต

บวท. ต้องประเมินความเสี่ยงที่บุคคลดังกล่าวอาจถูกตอบโต้ และกำหนดมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมกับแต่ละกรณี เช่น

- จำกัดการเข้าถึงข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลเท่าที่จำเป็น
- กำหนดผู้ประสานงานหรือผู้รับผิดชอบเฉพาะ

- ปรับเปลี่ยนสถานที่หรือวิธีการปฏิบัติงานเมื่อจำเป็นและได้รับความยินยอม
- ติดตามสถานการณ์ระหว่างและภายหลังการตรวจสอบ
- จัดให้มีช่องทางรายงานเมื่อมาตรการคุ้มครองไม่เพียงพอหรือพบการตอบโต้
- ดำเนินการต่อผู้ตอบโต้หรือกลั่นแกล้งตามระเบียบของ บวท.

การคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสโดยสุจริตไม่ควรขึ้นอยู่กับผลว่าข้อกล่าวหาจะได้รับการยืนยันทุกประการ อย่างไรก็ดี การจงใจแจ้งข้อมูลอันเป็นเท็จ บิดเบือนข้อเท็จจริง หรือใช้ช่องทางร้องเรียนเพื่อกลั่นแกล้งผู้อื่นอาจได้รับการพิจารณาตามกระบวนการที่ บวท. กำหนด โดยต้องดำเนินการอย่างเป็นธรรมและยึดหลักฐานเป็นสำคัญ

8. การติดตามและประเมินผล

บวท. ต้องกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย แหล่งข้อมูล ความถี่ในการติดตาม และผู้รับผิดชอบเพื่อประเมินทั้งความครบถ้วนของกระบวนการและประสิทธิผลของการนำคู่มือและประมวลไปปฏิบัติ ตัวชี้วัดอาจครอบคลุมประเด็นต่อไปนี้

ตัวชี้วัดด้านกระบวนการ

- ความครอบคลุมและความครบถ้วนของการสื่อสาร
- อัตราการเข้ารับและผ่านการอบรม
- อัตราการยืนยันการรับทราบและปฏิบัติตามคู่มือและประมวล
- ความครบถ้วนและตรงเวลาของการเปิดเผยความขัดแย้งทางผลประโยชน์
- ระยะเวลาในการตอบข้อหารือและดำเนินการต่อข้อร้องเรียน
- ความครบถ้วนของการดำเนินการตามมาตรการแก้ไข
- จำนวนข้อสั่งการที่ดำเนินการแล้วเสร็จภายในกำหนดเวลา

ตัวชี้วัดด้านผลลัพธ์

- ระดับความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักของบุคลากร
- ระดับความเชื่อมั่นในการขอคำปรึกษาและแจ้งเบาะแส
- จำนวนและลักษณะของเหตุฝ่าฝืนหรือข้อร้องเรียน
- อัตราการเกิดเหตุซ้ำ
- จำนวนกรณีการตอบโต้ผู้แจ้งเบาะแส
- แนวโน้มความเสี่ยงด้านจริยธรรมและการกำกับดูแล
- ผลการประเมินจากหน่วยงานภายในและภายนอก
- การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือวัฒนธรรมองค์กร

การประเมินต้องวิเคราะห์ข้อมูลตามกลุ่มบุคลากร กระบวนการ พื้นที่ปฏิบัติงาน และระดับความเสี่ยง เพื่อให้สามารถกำหนดมาตรการปรับปรุงได้ตรงจุด ทั้งนี้ ไม่ควรใช้จำนวนข้อร้องเรียนที่ลดลงเป็นหลักฐานของความสำเร็จเพียงประการเดียว เนื่องจากจำนวนข้อร้องเรียนที่เพิ่มขึ้นอาจสะท้อนถึงความเชื่อมั่นในช่องทางการแจ้งเบาะแสที่สูงขึ้น จึงต้องพิจารณาร่วมกับคุณภาพของเรื่องร้องเรียน ผลการตรวจสอบ ระยะเวลาดำเนินการ และอัตราการเกิดเหตุซ้ำ

9. การรายงานผลต่อคณะกรรมการ บวท.

หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องจัดทำรายงานผลการนำคู่มือและประมวลไปปฏิบัติตามรอบที่ บวท. กำหนด โดยให้คณะกรรมการชุดย่อยที่เกี่ยวข้องพิจารณากลั่นกรองก่อนเสนอคณะกรรมการ บวท. ตามโครงสร้างการกำกับดูแล โดยรายงานควรประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- ผลการดำเนินงานเทียบกับแผน ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย
- ผลการสื่อสาร การอบรม และการยืนยันการรับทราบ
- แนวโน้มความเสี่ยงและประเด็นที่ต้องเฝ้าระวัง
- ข้อมูลการขอคำปรึกษา การแจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียน
- เหตุฝ่าฝืนหรือเหตุการณ์ที่มีนัยสำคัญ
- ผลการตรวจสอบและสาเหตุของปัญหา
- มาตรการแก้ไข ป้องกัน และเยียวยา
- สถานะการดำเนินการตามข้อสั่งการเดิม
- ประเด็นที่ต้องการการพิจารณาหรือตัดสินใจจากคณะกรรมการ
- ข้อเสนอเพื่อพัฒนาระบบและปรับปรุงคู่มือและประมวล

รายงานต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเกินความจำเป็น แต่ต้องมีรายละเอียดเพียงพอให้คณะกรรมการสามารถประเมินประสิทธิผลของระบบและติดตามการแก้ไขได้ กรณีเกิดเหตุที่มีนัยสำคัญต่อความปลอดภัย การเงิน ชื่อเสียง หรือการปฏิบัติตามกฎหมาย ให้รายงานต่อผู้บริหารและคณะกรรมการที่รับผิดชอบโดยไม่รอรอบรายงานปกติ

ข้อสั่งการและมาตรการแก้ไขต้องกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ และวิธีติดตามผลอย่างชัดเจน พร้อมติดตามจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จและประเมินได้ว่ามาตรการดังกล่าวมีประสิทธิผล

10. การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณ

ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทบทวนคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี ประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญ โดยใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาอย่างรอบด้าน ได้แก่

- การเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง
- นโยบายของรัฐและแนวทางการกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ
- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง ภารกิจ ยุทธศาสตร์ หรือกระบวนการของ บวท.
- ผลการติดตามและประเมินการปฏิบัติตามคู่มือและประมวล
- ข้อร้องเรียน การแจ้งเบาะแส และเหตุฝ่าฝืน
- ผลการตรวจสอบภายในและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก
- ความเสี่ยงใหม่และบทเรียนจากเหตุการณ์จริง
- ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- ผลการประเมินตามเกณฑ์ Enablers ด้านการกำกับดูแลที่ดีและการนำองค์กร

เมื่อมีการปรับปรุงคู่มือและประมวล ต้องจัดทำการวิเคราะห์ความแตกต่างและผลกระทบ เสนอขอความเห็นชอบจากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่หรือผู้มีอำนาจตามโครงสร้าง และควบคุมเอกสารอย่างเป็นระบบ โดยระบุเลขที่ฉบับ วันที่อนุมัติ วันมีผลใช้บังคับ สาระสำคัญที่เปลี่ยนแปลง หน่วยงานเจ้าของเรื่อง และเอกสารเดิมที่ถูกยกเลิกหรือแทนที่ให้ชัดเจน พร้อมเก็บรักษาฉบับเดิมเพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้

ภายหลังการเห็นชอบ ให้จัดทำการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ติดตามการยืนยันการรับทราบ และประเมินผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง หากยังไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติบางประการได้ครบถ้วน ให้บันทึกเหตุผล ข้อจำกัด มาตรการทดแทน ผู้รับผิดชอบ และกรอบเวลาดำเนินการตามหลักปฏิบัติตามหรืออธิบาย (Apply or Explain) พร้อมรายงานความก้าวหน้าต่อผู้มีอำนาจจนกว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จ

เอกสารอ้างอิง

- แผนแม่บทการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ บวท. พ.ศ. 2570-2574
- ประกาศคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ เรื่อง การกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2568
- ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 163/2566 นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี การบริหารความเสี่ยง และการปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ (ฉบับทบทวนปี 2569)
- ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 212/2569 นโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- ประกาศและนโยบายที่เกี่ยวข้องตามบัญชีในส่วนที่ 4
- ประกาศ บวท. ที่ ปก/เลขานุการ 205/2569 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2569 เรื่องประมวลจริยธรรมและจรรยาบรรณของ บวท. พ.ศ. 2569
- ประกาศ บวท. ที่ ปก 704/2569 ลงวันที่ 3 สิงหาคม 2569 เรื่องแนวปฏิบัติที่ดีและข้อพึงระวังในการปฏิบัติงานตามจริยธรรมและจรรยาบรรณ
- หลักการและแนวทางการกำกับดูแลกิจการที่ดีในรัฐวิสาหกิจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ